

Tydligare regler om fri rörlighet för EES-medborgare och deras familjemedlemmar

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2013/14:82 Tydligare regler om fri rörlighet för EES-medborgare och deras familjemedlemmar och en motion som väckts med anledning av propositionen.

I propositionen lämnas förslag som syftar till att förtydliga regleringen för EES-medborgare och deras familjemedlemmar på det migrationsrättsliga området.

Det föreslås en ändrad struktur i regleringen om de grundläggande villkoren för inresa, vistelse och arbete i utlänningslagen.

Bland annat föreslås det att regleringen om avvisning och utvisning i utlänningslagen struktureras om och att förutsättningarna för avlägsnande av EES-medborgare och deras familjemedlemmar regleras för sig. Bestämmelserna om utvisning på grund av brott placeras enligt förslaget i ett nytt kapitel i utlänningslagen.

Förslaget innebär även att de centrala undantagen från kraven på pass och visering för EES-medborgare och deras familjemedlemmar, liksom bestämmelserna om bibehållen uppehållsrätt, som finns i utlänningsförelagningen flyttas till utlänningslagen.

Vidare föreslås att reglerna om när avvisning respektive utvisning får ske ytterligare anpassas till att EES-medborgare och deras familjemedlemmar många gånger inte behöver uppehållstillstånd för rätt till vistelse i Sverige i mer än tre månader.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2014.

Propositionen bygger på en överenskommelse mellan regeringen och Miljöpartiet de gröna.

Av lagtekniska skäl samordnas i detta betänkande propositionens förslag om ändring i utlänningslagen och i lagen om särskild utlänningskontroll med ändringsförslagen i motsvarande lagar i proposition 2013/14:81 Uppföljning av rörlighetsdirektivets genomförande och proposition 2013/14:83 Genomförande av det ändrade direktivet om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning.

Utskottet föreslår att riksdagen antar utskottets lagförslag som motsvarar regeringens lagförslag i de tre propositionerna samordnade. Utskottets förslag till riksdagsbeslut omfattar därmed även ställningstaganden till delar av propositionerna 2013/14:81 och 2013/14:83 som behandlats sakligt i betänkandena 2013/14:11 respektive 2013/14:SfU9. Utskottet föreslår även på eget initiativ en följdändring i utlänningslagen. Vidare tillstyrker utskottet regeringens lagförslag i övrigt i proposition 2013/14:82.

Utskottet avstyrker motionen.

I ärendet finns en reservation (SD).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Tydligare regler om fri rörlighet för EES-medborgare	6
Reservation	15
Tydligare regler om fri rörlighet för EES-medborgare och deras familjemedlemmar, punkt 1 (SD)	15
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	17
Proposition 2013/14:81	17
Proposition 2013/14:82	17
Följdmotion med anledning av proposition 2013/14:82	17
Proposition 2013/14:83	18
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	19
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag	48

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Tydligare regler om fri rörlighet för EES-medborgare och deras familjemedlemmar

Riksdagen antar utskottets förslag enligt bilaga 3 till

1. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

2. lag om ändring i lagen (1999:353) om särskild utlänningskontroll.

Därmed bifaller riksdagen propositionerna 2013/14:81 punkt 1, 2013/14:82 punkterna 1 och 2 samt 2013/14:83 punkterna 1 och 2 samt avslår motion

2013/14:Sf12 av David Lång (SD) yrkandena 1–13.

Reservation (SD)

2. Lagförslagen i övrigt

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1999:353) om rättspsykiatriskt forskningsregister. Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:82 punkt 3.

Stockholm den 18 mars 2014

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (M), Tomas Eneroth (S), Mikael Cederbratt (M), Fredrik Lundh Sammeli (S), Lars-Arne Staxäng (M), Eva-Lena Jansson (S), Solveig Zander (C), Jasenko Omanovic (S), Gunilla Nordgren (M), Emma Henriksson (KD), David Lång (SD), Eva Lohman (M), Annelie Karlsson (S), Maria Ferm (MP), Christina Höj Larsen (V), Stefan Käll (FP) och Roger Lamell (S).

Redogörelse för ärendet

Utskottet behandlar i betänkandet proposition 2013/14:82 Tydligare regler om fri rörlighet för EES-medborgare och deras familjemedlemmar. Propositionen innehåller regeringens överväganden och förslag med anledning av förslagen i betänkandet Tydligare regler om fri rörlighet för EES-medborgare och deras familjemedlemmar (SOU 2012:57) och i promemorian EU:s gränskodex (Ds 2011:28).

Propositionen bygger på en överenskommelse mellan regeringen och Miljöpartiet de gröna.

Lagrådet har yttrat sig över förslagen i propositionen.

Som ett led i beredningen av ärendet har utskottet fått kompletterande information om den fria rörligheten inom EU och om rörlighetsdirektivet från representanter för Justitie- och Socialdepartementen.

Av lagtekniska skäl behandlar utskottet lagförslagen 1 och 2 i detta betänkande samordnat med förslaget i proposition 2013/14:81 punkt 1 lag om ändring i utlänningslagen (2005:716) och förslagen i proposition 2013/14:83 punkterna 1 och 2 lag om ändring i utlänningslagen och lag om ändring i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll. Utskottet tar även initiativ till en följdändring i 12 kap. 4 § utlänningslagen.

Utskottet lägger i bilaga 3 fram sitt förslag till samordning av lagförslagen.

En redovisning av motionen och regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Tydligare regler om fri rörlighet för EES-medborgare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar utskottets förslag till lag om ändring i utlänningslagen och lag om ändring i lagen om särskild utlänningskontroll samt regeringens förslag till lag om ändring i lagen om rättspsykiatriskt forskningsregister. Det innebär att riksdagen bl.a. bifaller följande förslag i proposition 2013/14:82.

Regleringen om de grundläggande villkoren för inresa, vistelse och arbete, om uppehållsrätt och om avvisning och utvisning görs tydligare och mer användarvänlig genom vissa strukturella och andra förbättringar. Vissa regler flyttas från utlänningsförordningen till utlänningslagen.

Reglerna om när avvisning respektive utvisning får ske anpassas ytterligare till att EES-medborgare och deras familjemedlemmar många gånger inte behöver uppehållstillstånd för rätt till vistelse i Sverige mer än tre månader.

Bestämmelserna som reglerar förutsättningarna för avlägsnande av EES-medborgare och deras familjemedlemmar formuleras så att författningstexten ligger närmare rörlighetsdirektivets lydelse.

Vidare avslår riksdagen motionsyrkanden bl.a. om undantag från kravet på visering, om tolkningen av uttrycket ”unreasonable burden”, om familjemedlemmars rätt till fortsatt uppehållsrätt vid separation och om polisens möjlighet att omhänderta en person som saknar uppehållsrätt.

Jämför reservation (SD).

Rörlighetsdirektivet

Rörlighetsdirektivet (2004/38/EG) antogs av Europaparlamentet och rådet den 29 april 2004 och reglerar unionsmedborgares rätt till inresa och vistelse i andra medlemsstater. Grundprincipen är att unionsmedborgarna ska kunna röra sig fritt mellan medlemsstaterna på ungefär samma sätt som när medlemsstaternas medborgare förflyttar sig och byter bostad eller arbetsplats i de egna länderna. Direktivet genomfördes i svensk rätt i huvudsak genom ändringar i utlänningslagen (2005:716), förkortad UtL, och utlänningsförordningen (2006:97), förkortad UtF. Dessa ändringar trädde i kraft den 30 april 2006 (prop. 2005/06:77, bet. 2005/06:SfU9, rskr. 2005/06:191). Ändringarna innebar bl.a. att den tidigare ordningen med uppehållstillstånd för EES-medborgare och deras familjemedlemmar avskaf-

fades. I stället infördes begreppet uppehållsrätt, som innebär en rätt att vistas i landet utan föregående prövning. Uppehållsrätten inträder automatiskt under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda.

Propositionen

Enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska varje unionsmedborgare ha rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, om inte annat följer av de begränsningar och villkor som föreskrivs i fördragen och i bestämmelserna om genomförande av fördragen. Rätten till fri rörlighet inom EU preciseras närmare i rörlighetsdirektivet. EU-regleringen innebär att det för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar i stor utsträckning gäller andra regler på det migrationsrättsliga området än för övriga utlänningar.

I utlänningslagen finns i dag bestämmelser som gäller särskilt för EES-medborgare och deras familjemedlemmar dels i ett särskilt kapitel om uppehållsrätt (3 a kap. UtL), dels utspridda i andra kapitel (bl.a. 2, 8 och 12 kap. UtL). EES-medborgare och deras familjemedlemmar omfattas dessutom av bestämmelser som även gäller för andra utlänningar. Den valda författningstekniken innebär att det inte är helt enkelt att överblicka vilka regler som gäller för EES-medborgare och deras familjemedlemmar. I propositionen föreslås därför en tydligare reglering på det migrationsrättsliga området. Utlänningslagens grundläggande struktur bör behållas. Regleringen bör dock göras tydligare och mer användarvänlig när det gäller bestämmelserna om de grundläggande villkoren för inresa, vistelse och arbete och om uppehållsrätt samt om avvisning och utvisning.

När det gäller villkoren för inresa, vistelse och arbete bör dessa göras enhetliga på så sätt att huvudregler och undantag från huvudregler placeras i olika paragrafer. De centrala undantagen från kraven på pass och visering för EES-medborgare och deras familjemedlemmar som finns i utlänningsförordningen bör flyttas till utlänningslagen.

Bestämmelserna om bibehållen uppehållsrätt är betydelsefulla i den praktiska tillämpningen. Även dessa bör flyttas från utlänningsförordningen till utlänningslagen.

När det gäller bestämmelser om avvisning och utvisning bör bestämmelserna med förutsättningarna för avlägsnande av EES-medborgare och deras familjemedlemmar hållas samman och skiljas från motsvarande bestämmelser för övriga utlänningar. 8 kap. UtL bör därför struktureras om på följande sätt. Efter en inledande bestämmelse om kapitlets innehåll bör förutsättningarna för avvisning och utvisning av andra utlänningar än EES-medborgare och deras familjemedlemmar regleras och därefter förutsättningarna för avvisning och utvisning av EES-medborgare och deras familjemedlemmar. I den sista delen av kapitlet bör övriga bestämmelser placeras.

Utvisning på grund av brott är den enda formen av avlägsnande som prövas av allmän domstol. Regeringen anser därför att det finns starka skäl för att placera dessa bestämmelser klart avskilda från övriga bestämmelser om avlägsnande. Regeringen föreslår att de placeras i ett nytt kapitel i utlänningslagen. I det kapitlet bör bestämmelserna med förutsättningarna för avlägsnande av EES-medborgare och deras familjemedlemmar hållas samman och skiljas från motsvarande bestämmelser för övriga utlänningar.

Regeringen anser att regleringen om viseringsfrihet bör vara lika för nordiska medborgare och för andra EES-medborgare. Det särskilda villkoret för viseringsfrihet för andra EES-medborgare än nordiska medborgare (att EES-medborgaren har hemlandspass eller identitetskort eller finns upptagen i ett kollektivpass) bör därför tas bort.

Enligt 8 kap. 5 § UtL får beslut om avvísning i första instans inte fattas senare än tre månader efter det att den första ansökan om uppehållstillstånd gjorts efter ankomsten till Sverige. Beslut som fattas senare om avlägsnande eller som beslutas av allmän domstol på grund av brott benämns utvisning. EES-medborgare och deras familjemedlemmar behöver många gånger inte uppehållstillstånd för rätt till vistelse i Sverige. Den nuvarande kopplingen till ansökan om uppehållstillstånd är därför mindre lämplig för dessa utlänningar. Till detta kommer att rörlighetsdirektivets bestämmelser om rätt till vistelse, som avlägsnandebestämmelserna för EES-medborgare och deras familjemedlemmar till viss del bygger på, skiljer på vistelse i tre månader efter inresan och vistelse under längre tid än tre månader efter inresan. Regeringen anser därför att avlägsnanden av EES-medborgare och deras familjemedlemmar som sker i anslutning till inresan eller under de tre första månaderna efter inresan bör ske i form av avvísning. Avlägsnanden av EES-medborgare och deras familjemedlemmar som sker efter denna tremånadersperiod eller som beslutas av allmän domstol på grund av brott bör i stället ske i form av utvisning.

Av propositionen framgår att Rikspolisstyrelsen i sitt remissvar har anfört att regelverket bör kompletteras med en bestämmelse som innebär att polisen ska underrätta Migrationsverket i vissa fall när polisen anträffar en EES-medborgare eller en familjemedlem som sannolikt befunnit sig i Sverige mer än tre månader. En sådan bestämmelse är enligt regeringen av den karaktären att den lämpligen placeras i en förordning. Regeringen avser att i samband med beredningen av de förordningsändringar som förordnades av förslagen i denna proposition överväga behovet av en sådan ändring.

Av rörlighetsdirektivet (artiklarna 5, 6, 14.1 och 4 samt 27.1) framgår att unionsmedborgare och deras familjemedlemmar får avlägsnas vid inresan eller under de tre första månaderna efter inresan om de saknar föreskrivna handlingar, om de blir en belastning för det sociala biståndssystemet eller av hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa. I förtydligande syfte bör utlänningslagens bestämmelser som reglerar förut-

sättningarna för avvisning av EES-medborgare och deras familjemedlemmar utformas så att det klart framgår att det är dessa avvisningsgrunder, förutom av hänsyn till hälsa, som gäller. När det gäller hälsa har Sverige valt att inte införa en möjlighet att avlägsna EES-medborgare och deras familjemedlemmar av hänsyn till allmän hälsa (folkhälsa).

I propositionen anges att Rikspolisstyrelsen har framfört att utredningens förslag innebär försämrade möjligheter för polismyndigheten att fatta beslut om avvisning av EES-medborgare och deras familjemedlemmar som en brottsförebyggande åtgärd. Regeringen anför med anledning av detta att när prövningen avser en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare måste avvisningsbestämmelserna tolkas i ljuset av bl.a. rörlighetsdirektivet (direktivkonform tolkning). Mot den bakgrunden anser regeringen att det även enligt gällande rätt finns hinder mot att avvisa en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare om det skulle strida mot rörlighetsdirektivet.

När det gäller avvisningsgrunden belastning för det sociala biståndssystemet anges i dag i 8 kap. 2 § tredje stycket UtL att om en EES-medborgare eller hans eller hennes familjemedlemmar visar sig utgöra en belastning för biståndssystemet enligt socialtjänstlagen får avvisning ske. Detta gäller inte en arbetstagar, egenföretagare eller en arbetssökande samt familjemedlemmar till dessa. Bestämmelsen bygger på den svenska språkversionen av artikel 14.1 i rörlighetsdirektivet. Vid genomförandet av direktivet konstaterades dock att i den engelska språkversionen anges "unreasonable burden" vilket ger stöd för att det är en belastning av viss betydelse som avses (prop. 2005/06:77 s. 62). För att förtydliga vad som gäller bör i den svenska författningstexten anges "orimlig belastning" i stället för "belastning".

Europeiska kommissionen har vid sin granskning av Sveriges genomförande av rörlighetsdirektivet gjort gällande att artiklarna 27.1, 27.2 och 28.1 i direktivet inte har genomförts på ett korrekt sätt i svensk rätt.

I artikel 27.1 anges att hänsyn till allmän ordning eller säkerhet inte får åberopas för att tjäna ekonomiska syften. Åtgärder som vidtas med hänsyn till allmän ordning eller säkerhet ska överensstämma med proportionalitetsprincipen och uteslutande vara grundade på vederbörandes personliga beteende. Tidigare straffdomar ska inte i sig utgöra skäl för sådana åtgärder. Den berörda personens eget beteende måste utgöra ett verkligt, faktiskt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse. Motiveringar som inte beaktar omständigheterna i det enskilda fallet eller som tar allmänpreventiva hänsyn ska inte accepteras (artikel 27.2). Dessa allmänna principer har inte uttryckligen angetts i utlänningslagen. Principerna ska visserligen beaktas redan i dag (jfr prop. 2005/06:77 s. 77 f., MIG 2009:21 och NJA 2009 s. 559), men det framgår inte uttryckligen av lagen. Regleringen bör därför enligt regeringen förtydligas något i detta avseende.

Av artikel 28.1 följer att innan ett beslut om avlägsnande av hänsyn till allmän ordning eller säkerhet fattas ska sådana faktorer beaktas som längden av personens uppehåll inom dess territorium, personens ålder, hälsotillstånd, familjesituation, ekonomiska situation, sociala och kulturella integrering i den mottagande medlemsstaten och banden till ursprungslandet. Dessa faktorer ska beaktas redan i dag, men faktorerna anges inte uttryckligen i lagen. I förtydligande syfte bör det framgå av regleringen att faktorerna ska beaktas vid såväl avvisning som utvisning av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

Artikel 5 i Schengenkonventionen har upphört att gälla i och med ikraftträdandet av gränskodexen. Hänvisningen i en av de avvisningsbestämmelser som behandlar avvisning av en utlänning som inte är EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare till artikel 5 i Schengenkonventionen bör därför ersättas med en hänvisning till artikel 5 i gränskodexen.

Slutligen föreslås vissa följdändringar i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll och lagen (1999:353) om rättspsykiatriskt forskningsregister.

Motionen

I motion 2013/14:Sf12 av David Lång (SD) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om ett förtydligande i 2 kap. 8 a–c §§ UtLL. Motionären anser att bestämmelserna om undantag från kraven på bl.a. visering bör förtydligas. Enligt motionären bör det anges att det är utlänningskar som har uppehållstillstånd respektive ställning som varaktigt bosatta i Sverige som är undantagna.

I yrkande 2 begär motionären att regeringens förslag om att stryka kravet på pass eller identitetskort för viseringsfrihet för andra EES-medborgare än nordiska ska avslås. Motionären anser att det annars kan vara svårt att fastställa nationaliteten.

Ett tillkännagivande om att ändra den fria uppehållsrätten från tre månader till en månad begärs i yrkande 3. Motionären anför att tre månaders vistelse i Sverige utan uppehållstillstånd eller uppehållsrätt är en alldeles för lång period utan att det utförs kontroller eller att svenska myndigheter får annan information om utlänningskar vistelse och sysselsättning.

I yrkandena 4–6 begärs tillkännagivanden om tolkningen av uttrycket "unreasonable burden", om behovet av ett förtydligande av omfattningen av uttrycket "oskäligen belastning" och om omfattningen av ekonomisk belastning. Motionären ifrågasätter regeringens omvärdering av det engelska uttrycket "unreasonable burden" från "belastning" till "orimligen belastning". Ordet orimligen lämnar enligt motionären ett alltför stort utrymme till att kunna belasta de svenska trygghets- och biståndssystemen. Uttrycket bör i stället översättas med "oskäligen belastning". Det behövs även ett förtydli-

gande om vad detta uttryck omfattar. Det bör enligt motionären inte endast begränsas till bistånd enligt socialtjänstlagen utan till trygghets- och biståndssystemen i sin helhet.

I uttrycket ”hänsyn till allmän ordning och säkerhet” ryms enligt motionären mycket mer än vad regeringen har avsett. Frågan om utredningens förslag innebär försämrade möjligheter för polismyndigheten att fatta beslut om avvisning som en brottsförebyggande åtgärd bör därför utredas ytterligare. I yrkande 7 begärs ett tillkännagivande om innebörden av detta uttryck.

I yrkande 8 begär motionären ett tillkännagivande om undantag från avvisning. Familjemedlemmars rätt till fortsatt uppehållsrätt vid separation ska inte omfatta personer i samboförhållanden. Detta är enligt motionären i enlighet med rörlighetsdirektivet.

Det bör vara möjligt att avlägsna EES-medborgare och deras familjemedlemmar av hänsyn till allmän hälsa eftersom pandemier m.m. kan uppkomma i framtiden. I yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om detta.

I yrkande 10 begär motionären ett avslag på regeringens förslag till 3 a kap. 5 a § punkt 2 UtIL, dvs. att en EES-medborgare som har uppehållsrätt som arbetstagare eller egen företagare och som inleder en yrkesutbildning ska kunna behålla sin uppehållsrätt.

I yrkandena 11 och 12 begärs tillkännagivanden om att polisen ska åläggas att underrätta Migrationsverket när en EES-medborgare eller familjemedlem sannolikt har befunnit sig i Sverige längre tid än tre månader utan uppehållsrätt, och om att polisen ska kunna omhänderta en person som efter tre månaders vistelse i Sverige inte har uppehållsrätt.

Slutligen begärs i yrkande 13 ett tillkännagivande om att gränspolisen ska ges möjlighet att neka utlänningar inträde om rörlighetsdirektivets artikel 7 inte är uppfylld. Enligt artikeln krävs bl.a. att en unionsmedborgare för egen och sina familjemedlemmars räkning ska ha tillräckliga tillgångar under vistelsen för att inte bli en belastning för den mottagande statens sociala biståndssystem.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inledningsvis konstatera att EU-direktiv, enligt EG-rättsliga regler, är rättsakter som är bindande för medlemsstaterna när det gäller de resultat som ska uppnås. Medlemsstaterna är således skyldiga att i sina regelverk genomföra direktiv på ett sätt som säkerställer att ändamålen uppnås. Vid genomförandet av rörlighetsdirektivet i svensk rätt inordnades bestämmelserna i utlänningslagen och utlänningsförordningen. Det har nu framkommit att det i vissa avseenden finns behov av en tydligare reglering, bl.a. innefattande vissa klarlägganden.

Med anledning av yrkandena i motionen vill utskottet anföra följande.

Utskottet kan konstatera att det i proposition 2013/14:83 Genomförande av det ändrade direktivet om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning föreslås att bestämmelserna om undantag från krav på visering och uppehållstillstånd förtydligas så att det klart framgår att undantagen för varaktigt bosatta avser personer som har ställning som varaktigt bosatta i Sverige. Vidare framgår av 2 kap. 4 § UtlL att uppehållstillstånd är ett tillstånd att vistas i Sverige.

Utskottet delar regeringens bedömning att regleringen om viseringsfrihet bör vara lika för nordiska medborgare och för andra EES-medborgare. Det särskilda villkoret för viseringsfrihet för andra EES-medborgare än nordiska medborgare (att EES-medborgaren har hemlandspass eller identitetskort eller finns upptagen i ett kollektivpass) bör således tas bort.

Enligt artikel 7 i rörlighetsdirektivet ska unionsmedborgare och familjemedlemmar ha rätt att uppehålla sig inom en annan medlemsstats territorium under längre tid än tre månader om unionsmedborgaren uppfyller vissa villkor, t.ex. att han eller hon är anställd eller egenföretagare i den mottagande medlemsstaten eller har tillräckliga tillgångar för att inte bli en belastning för det mottagande landets sociala biståndssystem. Utskottet noterar att enligt direktivet får inte andra krav uppställas för uppehållsrätt i högst tre månader än kravet på pass eller identitetskort.

Som angetts ovan föreslår regeringen att utlänningslagens bestämmelser som reglerar förutsättningarna för avvisning av EES-medborgare och deras familjemedlemmar ska utformas så att det klart framgår att dessa personer får avlägsnas vid inresan eller under de tre första månaderna efter inresan om de saknar föreskrivna handlingar, om de blir en belastning för det sociala biståndssystemet eller av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

De svenska bestämmelserna ska tolkas i ljuset av bl.a. rörlighetsdirektivet (direktivkonform tolkning). Av rörlighetsdirektivet framgår att utvisning inte bör ske så länge personen inte utgör en "orimlig börda" för det sociala biståndssystemet och att det vid bedömningen bl.a. bör tas hänsyn till personens personliga omständigheter, bidragets storlek samt om det är fråga om tillfälliga svårigheter. Utskottet delar regeringens bedömning att reglerna för avvisning redan enligt gällande rätt innebär att en EES-medborgare inte kan avvisas om det skulle strida mot direktivet. När det gäller frågan om den orimliga belastningen på biståndssystemet bör omfatta även andra förmåner än bistånd enligt socialtjänstlagen, anger regeringen att det i nuläget saknas beredningsunderlag för att överväga en sådan ändring. Vidare kan utskottet konstatera att proportionalitetsprincipen är en hävdvunnen princip i svensk rätt och gäller som en allmän rättsgrundsats inom förvaltningsrätten. I 1 kap. 8 § UtlL anges också att lagen ska tillämpas så att en utlännings frihet inte begränsas mer än vad som är nödvändigt i varje enskilt fall. Regeringen anser mot den bakgrunden att det inte är nödvändigt att i anslutning till bestämmelserna om avlägsnande av EES-medborgare och deras familjemedlemmar ange att åtgärder som vidtas med hänsyn till allmän ordning och säkerhet ska överensstämma med proportio-

nalitetsprincipen. Begreppet allmän ordning och säkerhet är ett unionsrättsligt begrepp och ska ges den innebörd som följer av unionsrätten. Utskottet delar regeringens bedömning.

I svensk rätt saknas i allt väsentligt bestämmelser om utvisning av hänsyn till folkhälsan. Vid genomförandet av EG-direktiven om unionsmedborgares rörlighet inom EU och om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning bedömdes att det saknades anledning att införa sådana bestämmelser. I den då aktuella propositionen angavs även att med make bör i svensk rätt även jämställas sambo, trots att detta inte är ett krav enligt rörlighetsdirektivet. Direktivet ger dock medlemsstaterna möjlighet att ha gynnsammare bestämmelser än vad som följer av direktivet. Utskottet och riksdagen ställde sig bakom ställningstagandet (prop. 2005/06:77, bet. 2005/06:SfU9, rskr. 2005/06:191). Utskottet ser inte någon anledning till att ändra sina ställningstaganden.

Enligt artikel 7.3 rörlighetsdirektivet ska unionsmedborgare i vissa fall anses behålla sin ställning som arbetstagare eller egenföretagare. Enligt artikelns punkt d gäller detta om personen inleder en yrkesutbildning som har ett samband med den tidigare sysselsättningen. Kravet på samband gäller dock inte om personen är ofrivilligt arbetslös. Utskottet delar regeringens bedömning att bestämmelserna om bibehållen uppehållsrätt bör flyttas från utlänningsförordningen till utlänningslagen.

Det är Migrationsverket, och inte polismyndigheten, som avgör om en EES-medborgare eller en familjemedlem har rätt att vistas i Sverige efter tre månader. Därmed är det enligt 10 kap. 12 § UtL Migrationsverket som fattar beslut om tvångsmedel som förvar eller uppsikt. Utskottet ser inte någon anledning att ändra detta. Utskottet noterar även att regeringen avser att överväga behovet av en bestämmelse i en förordning om att polisen ska underrätta Migrationsverket i vissa fall när polisen anträffar en EES-medborgare eller en familjemedlem som sannolikt har befunnit sig i Sverige i mer än tre månader

Som angetts ovan gäller enligt direktivet och utlänningslagen rätten för en unionsmedborgare att uppehålla sig på en annan medlemsstats territorium i högst tre månader utan några andra villkor än kravet på giltigt identitetskort eller pass. En EES-medborgare får avvisas om han eller hon visar sig belasta det sociala biståndssystemet. Detta gäller dock inte om personen uppfyller villkoren för uppehållsrätt. En av grunderna för uppehållsrätt är att personen har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning och har en heltäckande sjukförsäkring för sig och familjemedlemmarna som gäller i Sverige.

Utskottet tillstyrker med det anförda, och med de tekniska justeringar som anges nedan, propositionen och avstyrker motion 2013/14:Sf12 (SD).

I proposition 2013/14:81 Uppföljning av rörlighetsdirektivets genomförande föreslås i punkt 1 ändring i utlänningslagen. I proposition 2013/14:83 Genomförande av det ändrade direktivet om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning föreslås i punkt 1 ändring i utlänningslagen

och i punkt 2 ändring i lagen om särskild utlänningskontroll. Socialförsäkringsutskottet har i betänkandena 2013/14:SfU11 respektive 2013/14:SfU9 i sak ställt sig bakom regeringens förslag, men av samordningsskäl behandlas den författningstekniska regleringen i det nu aktuella betänkandet. För att samordna lagförslagen bör riksdagen anta av utskottet i bilaga 3 framlagda lagförslag.

Enligt förslaget till 8 a kap. 7 a § UtL i bilaga 3 får en utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige och som har internationellt skydd i en annan EU-stat utvisas endast till den staten. I 12 kap. 4 § andra stycket UtL saknas en hänvisning till den paragrafen. Utskottet tar initiativ till denna följdändring och lägger i bilaga 3 fram förslag till ny lydelse av paragrafen.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Tydligare regler om fri rörlighet för EES-medborgare och deras familjemedlemmar, punkt 1 (SD)

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar utskottets förslag enligt bilaga 3 till

1. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)
2. lag om ändring i lagen (1999:353) om särskild utlänningskontroll och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen propositionerna 2013/14:81 punkt 1, 2013/14:82 punkterna 1 och 2 samt 2013/14:83 punkterna 1 och 2 samt motion

2013/14:Sf12 av David Lång (SD) yrkandena 1–13.

Ställningstagande

Bestämmelserna om undantag från kraven på bl.a. visering bör förtydligas. Det bör anges att det är utlänningskar som har uppehållstillstånd i Sverige som är undantagna.

Regeringens förslag att det nuvarande villkoret om krav på hemlands-pass eller identitetskort vid viseringsfrihet för andra EES-medborgare än nordiska ska tas bort kan öppna för missbruk, eftersom det utan pass eller identitetskort kan vara svårt att fastställa nationaliteten. Villkoret bör därför vara kvar i lagtexten.

Utlänningslagen bör även ändras så att uppehållstillstånd eller uppehålls-rätt ska krävas redan efter en månads vistelse. Tre månader är en alldeles för lång period för en utlänning att vistas i Sverige utan att det utförs kontroller eller svenska myndigheter får annan information om utlänningens vistelse och sysselsättning.

Regeringens omvärdering av uttrycket ”unreasonable burden”, från ”belastning” till ”orimlig belastning”, innebär att det lämnas ett alltför stort utrymme för en utlänning att kunna belasta trygghets- och biståndssystemen. Uttrycket bör i stället översättas med ”oskälighetsbelastning”. Vidare

behövs ett förtydligande om vad uttrycket ska omfatta. Det bör inte begränsas till biståndssystemet enligt socialtjänstlagen utan omfatta trygghets- och biståndssystemen i sin helhet.

I uttrycket ”hänsyn till allmän ordning och säkerhet” ryms mycket mer än vad regeringen har avsett. Frågan om utredningens förslag innebär försämrade möjligheter för polismyndigheten att fatta beslut om avvisning som en brottsförebyggande åtgärd bör därför utredas ytterligare.

Familjemedlemmars rätt till fortsatt uppehållsrätt vid separation ska inte omfatta personer i samboförhållanden. Detta är i enlighet med rörlighetsdirektivet.

En EES-medborgare som har uppehållsrätt som arbetstagare eller egen företagare och som i stället inleder en yrkesutbildning bör inte kunna behålla sin uppehållsrätt.

Det bör vara möjligt att avlägsna EES-medborgare och deras familjemedlemmar av hänsyn till allmän hälsa eftersom pandemier m.m. kan uppkomma i framtiden.

Vidare bör det redan nu införas en regel att polisen ska åläggas att underätta Migrationsverket när en EES-medborgare eller familjemedlem sannolikt har befunnit sig i Sverige längre tid än tre månader utan uppehållsrätt. Annars finns det en uppenbar brist i kontrollen av rätten att vistas i Sverige. Om uppehållsrätt efter dessa tre månader inte visar sig finnas, ska polisen också ges rätt att omhänderta personerna med syfte att påbörja ett ärende om avvisning eller utvisning.

Gränspolisen bör ges möjlighet att neka utlänningar inträde om rörlighetsdirektivets artikel 7 inte är uppfylld. Enligt artikeln krävs bl.a. att en unionsmedborgare för egen och sina familjemedlemmars räkning ska ha tillräckliga tillgångar under vistelsen för att inte bli en belastning för den mottagande statens sociala biståndssystem. Detta bör således kontrolleras vid gränsen vid inresetillfället.

Vad som nu anförts bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2013/14:81

Proposition 2013/14:81 Uppföljning av rörlighetsdirektivets genomförande:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).

Proposition 2013/14:82

Proposition 2013/14:82 Tydligare regler om fri rörlighet för EES-medborgare och deras familjemedlemmar:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1999:353) om rättspsykiatriskt forskningsregister.

Följdmotion med anledning av proposition 2013/14:82

2013/14:Sf12 av David Lång (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett förtydligande i 2 kap. 8 a–c § utlänningslagen.
2. Riksdagen avslår regeringens förslag att stryka pass- eller identitetskravet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ändra den fria uppehållsrätten från tre månader till en månad.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tolkningen av uttrycket ”unreasonable burden”.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ett förtydligande av omfattningen av regeringens uttryck ”oskäligen belastning”.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om omfattningen av ekonomisk belastning.

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ”hänsyn till allmän ordning och säkerhet”.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om undantag från avvisning.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om hänsyn till allmän hälsa.
10. Riksdagen avslår regeringens förslag till 3 a kap. 5 a § 2 utlänningslagen.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Rikspolisstyrelsens anmälningsplikt.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om polisens möjlighet till omhändertagande.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge gränspolisen möjlighet att neka utlänningsinträde om direktivets artikel 7 inte är uppfylld.

Proposition 2013/14:83

Proposition 2013/14:83 Genomförande av det ändrade direktivet om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen
(2005:716)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om utlänningslagen (2005:716)²

dels att 8 kap. ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 1 §, 2 kap. 3, 5, 8 och 9 §§, 5 kap. 21 §, 6 kap. 1 och 6 §§, 10 kap. 1, 2 och 7 §§, 12 kap. 6, 7, 8 a, 10 och 23 §§, 18 kap. 1 §, 20 kap. 2 §, 21 kap. 9 § samt 22 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya kapitel, 8 och 8 a kap., sju nya paragrafer, 2 kap. 8 a–8 c §§ och 3 a kap. 5 a–5 d §§, samt närmast före 3 a kap. 5 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §³

I denna lag finns föreskrifter om

- lagens innehåll, vissa definitioner och allmänna bestämmelser (1 kap.),
- villkor för att en utlänning ska få resa in i samt vistas och arbeta i Sverige (2 kap.),
- visering (3 kap.),
- uppehållsrätt (3 a kap.),
- flyktingar och andra skyddsbehövande (4 kap.),
- uppehållstillstånd (5 kap.),
- tredjelandsmedborgares ställning som varaktigt bosatta i Sverige (5 a kap.),
- arbetstillstånd (6 kap.),

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG (EUT L 158, 30.4.2004, s. 77, Celex 32004L0038).

² Senaste lydelse av

8 kap. 1 § 2011:1209	8 kap. 18 § 2009:1542
8 kap. 2 § 2006:219	8 kap. 18 a § 2012:129
8 kap. 3 § 2006:219	8 kap. 18 b § 2012:129
8 kap. 7 a § 2006:219	8 kap. 19 § 2012:129
8 kap. 11 § 2009:1542	8 kap. 19 a § 2012:129
8 kap. 12 § 2006:219	8 kap. 20 § 2012:129
8 kap. 13 § 2009:1542	8 kap. 20 a § 2012:129
8 kap. 14 § 2013:648	8 kap. 21 § 2009:1542
8 kap. 16 § 2009:1542	rubriken närmast före 8 kap.
8 kap. 17 a § 2006:219	7 a § 2006:219.

³ Senaste lydelse 2013:606.

- EU-blåkort (6 a kap.),
- återkallelse av tillstånd (7 kap.),
- avvisning och utvisning (8 kap.),
 - *utvisning på grund av brott (8 a kap.),*
- kontroll- och tvångsåtgärder (9 kap.),
- förvar och uppsikt avseende utlänningar (10 kap.),
- hur en utlänning som hålls i förvar ska behandlas (11 kap.),
- verkställighet av beslut om avvisning och utvisning (12 kap.),
- handläggningen av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna m.m. (13 kap.),
- överklagande av förvaltningsmyndighets beslut (14 kap.),
- nöjdförklaring (15 kap.),
- migrationsdomstolar och Migrationsöverdomstolen (16 kap.),
- skyldighet att lämna uppgifter (17 kap.),
- offentligt biträde (18 kap.),
- kostnadsansvar (19 kap.),
- bestämmelser om straff m.m. (20 kap.),
- tillfälligt skydd (21 kap.),
- tribunalvittnen (22 kap.), och
- särskilda bemyndiganden (23 kap.).

2 kap.

3 §⁴

En utlänning som reser in i eller vistas i Sverige ska ha Schengenvisering eller nationell visering, *om han eller hon inte har uppehållstillstånd, har ställning som varaktigt bosatt eller återtas enligt 6 a kap. 14 §.*

En utlänning som reser in i eller vistas i Sverige ska ha Schengenvisering eller nationell visering.

5 §

En utlänning som vistas i Sverige mer än tre månader *skall ha uppehållstillstånd om inte visering har beviljats för längre tid.*

En utlänning som vistas i Sverige mer än tre månader *ska ha uppehållstillstånd.*

8 §⁵

Kraven på pass, visering, uppehållstillstånd och arbetstillstånd enligt 1, 3, 5 och 7 §§ för inresa, vistelse och arbete gäller inte medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge. Kraven på uppehållstillstånd och

Kravet på pass enligt 1 § för inresa gäller inte för en utlänning som är medborgare i en Schengenstat om han eller hon reser eller har rest in i Sverige direkt från en Schengenstat.

Kravet på pass enligt 1 § för

⁴ Senaste lydelse 2013:606.

⁵ Senaste lydelse 2006:219.

arbetstillstånd gäller inte för EES-medborgare och deras familjemedlemmar som har uppehållsrätt. Kravet på arbetstillstånd gäller inte för en utlänning som har permanent uppehållstillstånd.

Undantaget från kravet på pass för inresa gäller dock endast för en sådan medborgare som avses i första stycket som reser eller har rest in i Sverige direkt från en Schengenstat.

vistelse gäller inte för en medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge och inte heller för en utlänning som är medborgare i en annan Schengenstat om han eller hon har rest in i Sverige direkt från en Schengenstat.

8 a §

Kravet på visering enligt 3 § gäller inte för en utlänning som

1. är EES-medborgare,
2. har uppehållskort eller permanent uppehållskort som har utfärdats i Sverige eller av en behörig myndighet i en annan EES-stat,
3. har uppehållstillstånd,
4. har ställning som varaktigt bosatt, eller
5. återtogs enligt 6 a kap. 14 §.

8 b §

Kravet på uppehållstillstånd enligt 5 § gäller inte för en utlänning som

1. är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge,
2. har uppehållsrätt, eller
3. har visering för längre tid än tre månader.

8 c §

Kravet på arbetstillstånd enligt 7 § gäller inte för en utlänning som

1. är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge,
2. har uppehållsrätt, eller
3. har permanent uppehållstillstånd.

9 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att andra utlänningar än medborgare i

Regeringen får meddela föreskrifter om att utlänningar i andra fall än de som anges i 8–

Danmark, Finland, Island eller Norge får resa in i Sverige samt vistas och arbeta här utan pass, visering, uppehållstillstånd eller arbetstillstånd.

8 c §§ får resa in i Sverige samt vistas och arbeta här utan pass, visering, uppehållstillstånd eller arbetstillstånd.

3 a kap.

Att behålla uppehållsrätt i vissa fall

5 a §

En EES-medborgare som har uppehållsrätt som arbetstagare eller egen företagare enligt 3 § 1 anses som arbetstagare respektive egen företagare och behåller sin uppehållsrätt även om han eller hon

*1. drabbas av tillfällig arbets-
oförmåga på grund av sjukdom
eller olycksfall, eller*

2. inleder en yrkesutbildning.

I fall som avses i första stycket 2 måste utbildningen ha samband med den tidigare sysselsättningen, förutom i fall då EES-medborgaren är ofrivilligt arbetslös.

En EES-medborgare som har uppehållsrätt som arbetstagare enligt 3 § 1 anses som arbetstagare och behåller sin uppehållsrätt om han eller hon är ofrivilligt arbetslös efter mer än ett års anställning och har anmält sig som arbetssökande vid den offentliga arbetsförmedlingen. Har EES-medborgaren fullgjort en anställning som varit tidsbegränsad till mindre än ett år eller inträffar den ofrivilliga arbetslösheten under de första tolv månaderna av en anställning, anses EES-medborgaren under motsvarande förutsättningar i stället som arbetstagare i sex månader och behåller sin uppehållsrätt under samma tid.

5 b §

En EES-medborgares familjemedlem som inte själv är EES-medborgare behåller sin uppehållsrätt om den person från vilken han eller hon härlett sin uppehållsrätt avlider, under förutsättning att familjemedlemmen då har vistats i Sverige som familjemedlem under minst ett år och

1. är arbetstagare eller egen företagare i Sverige,

2. har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning och har en heltäckande sjukförsäkring för sig och familjemedlemmarna som gäller i Sverige, eller

3. är medlem i en familj som redan är bildad i Sverige av en person som uppfyller villkoren i 1 eller 2.

5 c §

En EES-medborgares familjemedlem som är släkting i rakt nedstigande första led till EES-medborgaren och som är inskriven som studerande vid en erkänd utbildningsanstalt i Sverige behåller sin uppehållsrätt om den förälder från vilken han eller hon härlett sin uppehållsrätt avlider eller reser ut ur Sverige. Detsamma gäller en person som har vårdnaden om familjemedlemmen. Upphållsrätten kvarstår till dess att familjemedlemmen har avslutat studierna.

5 d §

En EES-medborgares familjemedlem som inte själv är EES-medborgare behåller sin uppehållsrätt om anknytningen till den person från vilken han eller hon härlett sin uppehållsrätt upphör genom äktenskapsskillnad, ogiltigförklaring av äktenskapet eller

upphörande av samboförhållandet, under förutsättning att han eller hon uppfyller vad som föreskrivs i 5 b § 1, 2 eller 3 och

1. äktenskapet eller samboförhållandet har varat i minst tre år, varav minst ett år i Sverige, när förfarandet för äktenskapskillnad eller ogiltigförklaring av äktenskapet eller upplösning av samboförhållandet inleds,

2. vårdnaden av EES-medborgarens barn har överlåtits på familjemedlemmen,

3. det är befogat med hänsyn till särskilt svåra omständigheter i förhållandet, eller

4. familjemedlemmen genom överenskommelse mellan föräldrarna eller genom domstolsbeslut har rätt till umgänge med ett barn och denna umgängerätt måste utövas i Sverige.

5 kap.

21 §⁶

Av 8 kap. 21 § följer att den instans som prövar överklagande av beslut om avvísning och utvisning i vissa fall också får besluta om uppehållstillstånd.

Av 8 kap. 27 § följer att den instans som prövar överklagande av beslut om avvísning och utvisning i vissa fall också får besluta om uppehållstillstånd.

6 kap.

1 §

Arbetsstillstånd *skall* ges för viss tid. Det får avse ett visst slag av arbete och förenas med de övriga villkor som behövs.

Att en utlänning som har permanent uppehållstillstånd inte behöver ha arbetsstillstånd framgår av 2 kap. 8 § första stycket.

Arbetsstillstånd *ska* ges för viss tid. Det får avse ett visst slag av arbete och förenas med de övriga villkor som behövs.

Att en utlänning som har permanent uppehållstillstånd inte behöver ha arbetsstillstånd framgår av 2 kap. 8 c § 3.

6 §⁷

Av 8 kap. 21 § följer att den instans som prövar överklagande av beslut om avvísning och

Av 8 kap. 27 § följer att den instans som prövar överklagande av beslut om avvísning och

⁶ Senaste lydelse 2013:648.

⁷ Senaste lydelse 2013:648.

utvisning i vissa fall också får besluta om arbetstillstånd.

utvisning i vissa fall också får besluta om arbetstillstånd.

8 kap. Avvisning och utvisning

Kapitlets innehåll

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om avvisning och utvisning.

Bestämmelser om utvisning på grund av brott finns i 8 a kap.

Bestämmelser om utvisning av hänsyn till rikets säkerhet och på grund av befarad brottslighet enligt lagen (2003:148) om straff för terroristbrott finns i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

Förutsättningar för avvisning och utvisning av andra utlänningar än EES-medborgare och deras familjemedlemmar

Avvisning

2 §

En utlänning som inte är EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare får avvisas

1. om han eller hon saknar pass när det krävs pass för inresa eller vistelse i Sverige,

2. om han eller hon saknar visering, uppehållstillstånd eller något annat tillstånd som krävs för inresa, vistelse eller arbete i Sverige,

3. om det vid utlänningens ankomst till Sverige kommer fram att han eller hon tänker besöka något annat nordiskt land men saknar det tillstånd som krävs för inresa där,

4. om han eller hon vid inresan undviker att lämna begärda uppgifter, medvetet lämnar oriktiga uppgifter som är av

betydelse för rätten att resa in i Sverige eller medvetet förtiger någon omständighet som är av betydelse för den rätten,

5. om han eller hon inte uppfyller de krav för inresa som föreskrivs i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna)⁸, eller

6. om han eller hon har avvisats eller utvisats från en EU-stat eller från Island, Norge, Schweiz eller Liechtenstein och förhållandena är sådana som avses i 7 kap. 6 § eller beslutet om avvisning eller utvisning har grundats på att utlänningen inte har följt gällande bestämmelser om en utlännings inresa eller vistelse i den staten.

3 §

En utlänning som inte är EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare får avvisas

1. om det kan antas att han eller hon kommer att sakna tillräckliga medel för vistelsen i Sverige eller i något annat nordiskt land som han eller hon tänker besöka eller för hemresan,

2. om det kan antas att han eller hon under vistelsen i Sverige eller i något annat nordiskt land inte kommer att försörja sig på ett ärligt sätt eller kommer att bedriva verksamhet som kräver arbetstillstånd, utan att han eller hon har ett sådant tillstånd,

3. om han eller hon på grund av tidigare frihetsstraff eller någon annan särskild omständighet kan antas komma att begå brott i Sverige eller i något annat

⁸ EUT L 105, 13.4.2006, s. 1 (Celex 32006R0562).

nordiskt land,

4. om han eller hon på grund av tidigare verksamhet eller i övrigt kan antas komma att bedriva sabotage, spioneri eller olovlig underrättelseverksamhet i Sverige eller i något annat nordiskt land, eller

5. om det med stöd av lagen (1996:95) om vissa internationella sanktioner har föreskrivits att han eller hon får avvisas.

En utlänning som avses i första stycket får avvisas även i andra fall när det har begärts av den centrala utlänningsmyndigheten i ett annat nordiskt land och det kan antas att han eller hon annars beger sig till det landet.

4 §

En utlänning får inte avvisas enligt 2 eller 3 § om han eller hon vid ankomsten till Sverige hade eller under en tid därefter har haft uppehållstillstånd som har upphört att gälla.

5 §

Beslut om avvisning enligt 2 eller 3 § i första instans får inte fattas senare än tre månader efter det att den första ansökan om uppehållstillstånd gjorts efter ankomsten till Sverige.

Utvisning

6 §

En utlänning som inte är EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare och som inte avvisas enligt 2 § 1 eller 2 får utvisas ur Sverige om han eller hon uppehåller sig här men saknar pass eller de tillstånd som krävs för att få uppehålla sig i landet.

Beaktande av
verkställighetshinder

7 §

När en fråga om avvisning eller utvisning enligt 2, 3 eller 6 § prövas ska hänsyn tas till om utlänningen på grund av bestämmelserna i 12 kap. inte kan sändas till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att beslutet verkställs.

Förutsättningar för avvisning och utvisning av EES-medborgare och deras familjemedlemmar

Avvisning när föreskrivna
handlingar saknas

8 §

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får avvisas i anslutning till inresan eller under de tre första månaderna efter inresan om han eller hon saknar pass eller visering när det krävs en sådan handling för inresa eller vistelse i Sverige.

Avvisning får inte ske på den grunden att utlänningen saknar pass om han eller hon kan styrka sin identitet på annat sätt än genom innehav av pass.

Avvisning vid orimlig belastning
för biståndssystemet

9 §

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får avvisas under de tre första månaderna efter inresan om han eller hon visar sig utgöra en orimlig belastning för biståndssystemet enligt socialtjänstlagen (2001:453).

En utlänning som har uppehållsrätt får inte avvisas enligt första stycket.

Utvisning när uppehållsrätt eller
tillstånd att vistas i Sverige saknas

10 §

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare som har vistats i Sverige mer än tre månader och som inte har uppehållsrätt, får utvisas om han eller hon uppehåller sig här men saknar de tillstånd som krävs för att få uppehålla sig i landet.

Avvisning och utvisning av hänsyn
till allmän ordning och säkerhet

11 §

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får avvisas i anslutning till inresan eller under de tre första månaderna efter inresan av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare som inte avvisas i anslutning till inresan eller under de tre första månaderna efter inresan enligt första stycket får därefter utvisas av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

12 §

Avvisning eller utvisning enligt 11 § får ske endast om utlänningens eget beteende utgör ett verkligt, faktiskt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse. Tidigare domar i brottmål får inte i sig utgöra skäl för ett sådant beslut. Det får inte vara ekonomiska syften som ligger till grund för beslutet.

13 §

När en fråga uppkommer om avvisning eller utvisning av en EES-medborgare eller en familje-

medlem till en EES-medborgare enligt 11 §, ska hänsyn tas till utlänningens ålder, hälsotillstånd, familjesituation, ekonomiska situation samt sociala och kulturella integrering i Sverige. Hänsyn ska också tas till hur länge utlänningen har vistats i Sverige och till banden till ursprungslandet.

14 §

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare som har permanent uppehållsrätt får avvisas eller utvisas enligt 11 § endast om det finns synnerliga skäl.

En EES-medborgare som är barn får avvisas eller utvisas enligt 11 § endast om beslutet är oundgängligen nödvändigt av hänsyn till allmän säkerhet.

En EES-medborgare som har vistats i Sverige under de tio närmast föregående åren får utvisas enligt 11 § endast om beslutet är oundgängligen nödvändigt av hänsyn till allmän säkerhet.

Beaktande av verkställighetshinder

15 §

När en fråga om avvisning eller utvisning enligt 8, 9, 10 eller 11 § prövas ska hänsyn tas till om utlänningen på grund av bestämmelserna i 12 kap. inte kan sändas till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att beslutet verkställs.

Beslut om avvisning eller utvisning när ansökan om uppehållstillstånd avslås eller avvisas eller uppehållstillstånd återkallas

16 §

Avslås eller avvisas en ansökan om uppehållstillstånd eller återkallas ett sådant tillstånd och befinner sig utlänningen i Sverige, ska det samtidigt meddelas beslut om avvisning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar mot det.

Första stycket gäller inte om ansökan avvisas enligt 5 kap. 1 c § andra stycket.

Beslutande myndigheter

17 §

Migrationsverket ska pröva frågan om avvisning om utlänningen

1. söker asyl här,
2. har en nära familjemedlem som söker asyl här, eller
3. kan komma att avvisas med stöd av 2 § 6 eller 3 § andra stycket.

I andra fall får såväl Migrationsverket som polismyndigheten pröva frågan om avvisning.

Om polismyndigheten anser det tveksamt om en utlänning bör avvisas, ska ärendet lämnas över till Migrationsverket.

18 §

Migrationsverket ska pröva frågan om utvisning enligt 6, 10 eller 11 §.

Beslut om omedelbar verkställighet

19 §

Migrationsverket får besluta att verkets beslut om avvisning enligt 17 § första stycket får verkställas

även om det inte har vunnit laga kraft (avvisning med omedelbar verkställighet), om det är uppenbart att det inte finns grund för asyl och att uppehållstillstånd inte heller ska beviljas på någon annan grund.

I 12 kap. 7 § finns närmare bestämmelser om verkställigheten av beslut om avvisning med omedelbar verkställighet.

Anvisningar om verkställighet

20 §

I ett beslut om avvisning eller utvisning som meddelas av Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen ska det anges vilket land utlänningen ska avvisas eller utvisas till.

Om det finns särskilda skäl, får mer än ett land anges i beslutet.

Ett beslut av en myndighet som avses i första stycket som rör avvisning eller utvisning ska innehålla de anvisningar om verkställigheten som omständigheterna i det enskilda fallet kan ge anledning till.

Tidsfrist för frivillig återresa och återreseförbud

21 §

Ett beslut om avvisning eller utvisning ska innehålla en tidsfrist inom vilken utlänningen frivilligt ska lämna landet (tidsfrist för frivillig avresa). Tidsfristen ska bestämmas till två veckor om utlänningen avvisas och till fyra veckor om utlänningen utvisas. Om det finns särskilda skäl får en längre tidsfrist bestämmas.

En tidsfrist för frivillig avresa ska dock inte meddelas om

1. det finns risk för att utlänningen avviker,

2. utlänningen utgör en risk för

allmän ordning och säkerhet,

3. utlännningen genom ett avvisningsbeslut nekas att resa in i landet,

4. utlännningen hejdas i samband med att han eller hon olagligen passerar en yttre gräns och då avvisas, eller

5. utlännningen avvisas av Migrationsverket med omedelbar verkställighet.

För EES-medborgare och deras familjemedlemmar gäller i stället för första stycket 12 kap. 15 § tredje stycket.

22 §

I ett beslut om avvisning eller utvisning som innehåller en tidsfrist för frivillig avresa ska utlännningen upplysas om att ett återreseförbud kan meddelas om han eller hon inte lämnat landet senast när tidsfristen löper ut.

Tidsfristen för frivillig avresa börjar löpa när beslutet om avvisning eller utvisning vunnit laga kraft eller när utlännningen förklarat sig nöjd med beslutet.

23 §

Finns det inte förutsättningar att meddela en tidsfrist för frivillig avresa enligt 21 §, ska en polismyndighets beslut om avvisning och Migrationsverkets beslut om avvisning eller utvisning förenas med ett återreseförbud, om inte särskilda skäl hänförliga till utlännningens personliga förhållanden talar mot att ett sådant förbud meddelas. Ett beslut om avvisning varigenom en utlännning nekas att resa in i landet ska dock inte förenas med ett återreseförbud.

Ett beslut om avvisning eller utvisning som avser en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare eller som avser en

utlänning som beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 §, får förenas med ett återreseförbud endast om beslutet har meddelats av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

24 §

Tiden för återreseförbud enligt 23 eller 27 § ska bestämmas till högst fem år. Utgör utlänningen ett allvarligt hot mot allmän ordning och säkerhet får dock en längre tidsperiod bestämmas.

Särskilt tillstånd till kort besök

25 §

En utlänning som har meddelats ett återreseförbud enligt 23 eller 27 § eller 12 kap. 14 a eller 15 a § får ges särskilt tillstånd av Migrationsverket att göra ett kort besök här, om besöket gäller synnerligen viktiga angelägenheter. Om det finns särskilda skäl, får ett sådant tillstånd ges också på ansökan av någon annan än utlänningen.

Upphävande av återreseförbud

26 §

Ett beslut om återreseförbud enligt 23 eller 27 § eller 12 kap. 14 a eller 15 a § som har vunnit laga kraft får helt eller delvis upphävas av Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen om det finns särskilda skäl för att förbudet inte längre ska gälla.

En utlänning får ansöka om upphävande av ett förbud som avses i första stycket. En sådan ansökan ska ges in till Migrationsverket.

Migrationsverket får dock inte upphäva ett återreseförbud som meddelats av domstol. Om Migrationsverket finner att ett

sådant återreseförbud bör upphävas ska verket inte besluta i ärendet utan med eget yttrande lämna över detta till den migrationsdomstol till vilken verkets beslut i fråga om upphävande hade kunnat överklagas.

**Beslut vid sidan av beslut om
avvisning eller utvisning**

27 §

När ett överklagat ärende eller mål om avvisning eller utvisning avgörs, får också beslut fattas i fråga om uppehållstillstånd och arbetstillstånd. Detta gäller även om dessa frågor inte har tagits upp av utlänningen.

Vid prövning av ett beslut om avvisning eller utvisning får en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen besluta att utlänningen ska förbjudas att återvända till Sverige för viss tid, även om ingen lägre instans har meddelat ett sådant förbud.

När Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen prövar ett beslut om avvisning eller utvisning, får ett sådant beslut samtidigt meddelas angående den som är under 16 år och som står under utlänningens vårdnad. Detta gäller även om ingen lägre instans har prövat denna fråga. I mål hos en migrationsdomstol och Migrationsöverdomstolen gäller detta dock inte om det för barnet har åberopats omständigheter som avses i 4 kap. 1, 2 eller 2 a §.

8 a kap. Utvisning på grund av brott**Förutsättningar för utvisning av andra utlänningar än EES-medborgare och deras familjemedlemmar****1 §**

En utlänning som inte är EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare får utvisas ur Sverige om han eller hon döms för ett brott som kan leda till fängelse. En sådan utlänning får utvisas också om en domstol undanröjer en villkorlig dom eller skyddstillsyn som utlänningen har dömts till och dömer till en annan påföljd.

Utvisning får dock ske endast om utlänningen döms till svårare påföljd än böter och om

1. gärningen är av sådant slag och övriga omständigheter är sådana att det kan antas att han eller hon kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet här i landet, eller

2. brottet med hänsyn till den skada, fara eller kränkning som det har inneburit för enskilda eller allmänna intressen är så allvarligt att han eller hon inte bör få stanna kvar.

2 §

När en domstol överväger om en utlänning bör utvisas enligt 1 §, ska den ta hänsyn till utlänningens anknytning till det svenska samhället. Domstolen ska särskilt beakta

1. utlänningens levnads-
omständigheter,

2. om utlänningen har barn i Sverige och, om så är fallet, barnets behov av kontakt med honom eller henne, hur kontakten har varit och hur den skulle påverkas av att utlänningen

utvisas,

3. utlänningens övriga familjeförhållanden, och

4. hur länge utlänningen har vistats i Sverige.

En utlänning som är flykting och som behöver en fristad i Sverige får utvisas enligt 1 § endast om han eller hon har begått ett synnerligen grovt brott och det skulle medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta utlänningen stanna här. Utvisning får också ske om utlänningen i Sverige eller utomlands har bedrivit verksamhet som har inneburit fara för rikets säkerhet och det finns anledning att anta att han eller hon skulle fortsätta med sådan verksamhet här.

Av 21 kap. 9 § och 22 kap. 5 § framgår att en utlänning som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller uppehållstillstånd enligt 22 kap. 2 eller 3 § får utvisas enligt 1 § endast om det finns sådana omständigheter som anges i andra stycket.

3 §

En utlänning får utvisas enligt 1 § endast när det finns synnerliga skäl, om han eller hon hade vistats i Sverige med permanent uppehållstillstånd sedan minst fyra år när åtal väcktes eller om han eller hon då varit bosatt i Sverige sedan minst fem år.

En utlänning får inte utvisas enligt 1 § om utlänningen kom till Sverige innan han eller hon fyllde 15 år och hade vistats här sedan minst fem år när åtal väcktes.

4 §

När en fråga om utvisning enligt 1 § prövas ska hänsyn tas till om utlänningen på grund av bestämmelserna i 12 kap. inte kan sändas till ett visst land eller om

det annars finns särskilda hinder mot att beslutet verkställs.

***Förutsättningar för utvisning
av EES-medborgare och deras
familjemedlemmar***

5 §

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får utvisas ur Sverige om de förutsättningar som anges i 1 § är uppfyllda och det sker av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

Det som föreskrivs i 2–4 §§ i fråga om utvisning enligt 1 § gäller även vid utvisning av en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare enligt denna paragraf. Även det som föreskrivs i 8 kap. 12–14 §§ i fråga om utvisning enligt 8 kap. 11 § gäller vid utvisning enligt denna paragraf.

En medborgare i ett annat nordiskt land får utvisas enligt denna paragraf endast när det finns synnerliga skäl, om han eller hon hade varit bosatt i Sverige sedan minst två år när åtalet väcktes.

Behörig domstol

6 §

Utvisning på grund av brott beslutas av den domstol som handlägger brottmålet.

***Beslut om utvisning vid ändring
av påföljd enligt 34 kap.
brottsbalken***

7 §

När en domstol enligt 34 kap. brottsbalken beslutar att ändra en påföljd som en utlänning har dömts till utöver utvisning, får domstolen även meddela det beslut om utvisningen som förändringen

av påföljd ger anledning till.

Återreseförbud

8 §

En allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott ska innehålla förbud för utlänningen att återvända till Sverige under viss tid eller utan tidsbegränsning. I ett beslut med ett tidsbegränsat återreseförbud ska utlänningen upplysas om vilken dag förbudet upphör att gälla. I beslutet ska han eller hon också upplysas om den påföljd som överträdelse av förbudet kan medföra enligt 20 kap.

Särskilt tillstånd till kort besök

9 §

En utlänning som har meddelats ett återreseförbud enligt 8 § får ges särskilt tillstånd av Migrationsverket att göra ett kort besök här, om besöket gäller synnerligen viktiga angelägenheter. Om det finns särskilda skäl, får ett sådant tillstånd ges också på ansökan av någon annan än utlänningen.

Uppehållstillstånd och upphävande av utvisningsbeslut

10 §

I 12 kap. finns bestämmelser om uppehållstillstånd för den som av allmän domstol har utvisats på grund av brott och om upphävande av ett sådant utvisningsbeslut.

10 kap.**1 §⁹**

En utlänning som har fyllt 18 år får tas i förvar om

1. utlänningens identitet är oklar vid ankomsten till Sverige eller när han eller hon därefter ansöker om uppehållstillstånd och han eller hon inte kan göra sannolikt att den identitet han eller hon uppger är riktig, och

2. utlänningens rätt att få resa in i eller vistas i Sverige inte kan bedömas ändå.

En utlänning som har fyllt 18 år får också tas i förvar om

1. det är nödvändigt för att en utredning om utlänningens rätt att stanna i Sverige ska kunna genomföras,

2. det är sannolikt att utlänningen kommer att avvisas eller utvisas enligt 8 kap. 1, 2 eller 7 §, eller	2. det är sannolikt att utlänningen kommer att avvisas eller utvisas enligt 8 kap. 2, 3, 6, 8, 9 eller 10 § eller 11 § första stycket, eller
--	--

3. det är fråga om att förbereda eller genomföra verkställigheten av ett beslut om avvisning eller utvisning.

Beslut om förvar av en utlänning enligt andra stycket 2 eller 3 får meddelas endast om det annars finns en risk att utlänningen bedriver brottslig verksamhet i Sverige, avviker, håller sig undan eller på annat sätt hindrar verkställigheten.

2 §¹⁰

Ett barn får tas i förvar, om

1. det är sannolikt att barnet kommer att avvisas med omedelbar verkställighet eller det är fråga om att förbereda eller genomföra verkställigheten av ett beslut om avvisning med omedelbar verkställighet,

2. risken är uppenbar att barnet annars håller sig undan och därigenom äventyrar en verkställighet som inte bör fördröjas, och

3. det inte är tillräckligt att barnet ställs under uppsikt enligt bestämmelserna i 7 §.

Ett barn får också tas i förvar, om

1. det är fråga om att förbereda eller genomföra verkställigheten av ett beslut om avvisning i andra fall än enligt första stycket eller ett beslut om utvisning enligt 8 kap. 7 eller 8 §, och

1. det är fråga om att förbereda eller genomföra verkställigheten av ett beslut om avvisning i andra fall än enligt första stycket eller ett beslut om utvisning enligt 8 kap. 6 eller 10 § eller 8 a kap. 1 eller 5 §, och

2. det vid ett tidigare försök att verkställa beslutet inte visat sig tillräckligt att barnet ställts under uppsikt enligt bestämmelserna i 7 § andra stycket.

⁹ Senaste lydelse 2012:129.

¹⁰ Senaste lydelse 2012:129.

7 §

Ett barn får, under de förutsättningar som anges i 2 § första stycket 1 och 2, ställas under uppsikt.

Ett barn får dessutom ställas under uppsikt när beslut har meddelats om avvisning i andra fall än som avses i 2 § första stycket eller när beslut har meddelats om utvisning enligt 8 kap. 7 eller 8 §.

Ett barn får dessutom ställas under uppsikt när beslut har meddelats om avvisning i andra fall än som avses i 2 § första stycket eller när beslut har meddelats om utvisning enligt 8 kap. 6 eller 10 § eller 8 a kap. 1 eller 5 §.

12 kap.

6 §

En polismyndighets beslut om avvisning får verkställas även om det har överklagats. Detsamma gäller för Migrationsverkets beslut enligt 8 kap. 4 § andra stycket.

En polismyndighets beslut om avvisning får verkställas även om det har överklagats. Detsamma gäller för Migrationsverkets beslut enligt 8 kap. 17 § andra stycket.

7 §

Migrationsverkets beslut om avvisning enligt 8 kap. 4 § första stycket eller utvisning får verkställas även om beslutet inte har vunnit laga kraft, om

1. utlänningen har förklarat sig nöjd med beslutet (nöjdförklaring), eller

2. Migrationsverket enligt 8 kap. 6 § har *förordnat* att verkets beslut om avvisning får verkställas trots att det inte vunnit laga kraft.

Migrationsverkets beslut om avvisning enligt 8 kap. 17 § första stycket eller utvisning får verkställas även om beslutet inte har vunnit laga kraft, om

2. Migrationsverket enligt 8 kap. 19 § har *beslutat* att verkets beslut om avvisning får verkställas trots att det inte vunnit laga kraft.

8 a §¹¹

Om en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd som flykting enligt 4 kap. 1 § eller som annan skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 eller 2 a § får ett beslut om avvisning eller utvisning inte verkställas innan ansökan har prövats och *därvid* avslagits genom ett beslut som har vunnit laga kraft eller innan ett beslut att avvisa ansökan enligt 5 kap. 1 b § har vunnit laga kraft.

Första stycket gäller inte om Migrationsverket har *förordnat* om

Om en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd som flykting enligt 4 kap. 1 § eller som annan skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 eller 2 a §, får ett beslut om avvisning eller utvisning inte verkställas innan ansökan har prövats och *då* avslagits genom ett beslut som har vunnit laga kraft eller innan ett beslut att avvisa ansökan enligt 5 kap. 1 b § har vunnit laga kraft.

Första stycket gäller inte om Migrationsverket har *beslutat* om

¹¹ Senaste lydelse 2009:1542.

omedelbar verkställighet enligt 8 kap. 6 § eller om utlänningsen har utvisats på grund av brott. I dessa fall får beslutet om avvisning eller utvisning verkställas när ansökan om uppehållstillstånd har prövats i en instans och *därvid* avslagits.

omedelbar verkställighet enligt 8 kap. 19 § eller om utlänningsen har utvisats på grund av brott. I dessa fall får beslutet om avvisning eller utvisning verkställas när ansökan om uppehållstillstånd har prövats i en instans och *då* avslagits.

Första stycket hindrar inte att utlänningsen överlämnas, utlämnas eller överförs till en annan stat eller internationell domstol eller tribunal för att lagföras eller avtjäna en frihetsberövande påföljd.

10 §

Har en utlännings överklagat ett beslut om att avvisas med omedelbar verkställighet enligt 8 kap. 6 § *skall* Migrationsverket pröva, om verkställigheten av beslutet tills vidare *skall* avbrytas (inhibition).

Även i andra fall när Migrationsverket omprövar ett avvisningsbeslut, *skall* verket pröva frågan om inhibition.

Har en utlännings överklagat ett beslut om att avvisas med omedelbar verkställighet enligt 8 kap. 19 §, *ska* Migrationsverket pröva om verkställigheten av beslutet tills vidare *ska* avbrytas (inhibition).

Även i andra fall när Migrationsverket omprövar ett avvisningsbeslut *ska* verket pröva frågan om inhibition.

23 §

Har ett beslut om avvisning eller utvisning verkställts, och anträffas utlänningsen därefter här i landet, *skall* beslutet verkställas på nytt, om det har vunnit laga kraft eller enligt 7 eller 8 § ändå får verkställas och om det inte har upphört att gälla enligt 22 §.

Beslut om avvisning eller utvisning får dock inte verkställas om utlänningsen

1. återvänt med uppehållstillstånd eller visering,

2. återvänt efter att ha fått särskilt tillstånd till ett kort besök här i landet enligt 8 kap. 20 §, eller

3. efter återkomsten beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd.

Vad som sägs i andra stycket 1 gäller under giltighetstiden för tillståndet eller viseringen.

Ett beslut om avvisning eller utvisning som inte är förenat med något gällande förbud att återvända får inte heller verkställas, om utlänningsen är undantagen från krav på visering eller uppehållstillstånd enligt

Har ett beslut om avvisning eller utvisning verkställts, och anträffas utlänningsen därefter här i landet, *ska* beslutet verkställas på nytt, om det har vunnit laga kraft eller enligt 7 eller 8 § ändå får verkställas och om det inte har upphört att gälla enligt 22 §.

2. återvänt efter att ha fått särskilt tillstånd till ett kort besök här i landet enligt 8 kap. 25 § eller 8 a kap. 9 §, eller

Ett beslut om avvisning eller utvisning som inte är förenat med något gällande förbud att återvända får inte heller verkställas om utlänningsen är undantagen från krav på visering eller uppehållstillstånd enligt 2 kap. 8 a eller

2 kap. 8 § eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 9 §. 8 b § eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 9 §.

18 kap.

1 §¹²

Offentligt biträde ska förordnas för den som åtgärden avser, om det inte måste antas att behov av biträde saknas, i mål och ärenden om

1. avvisning, dock inte hos polismyndighet om inte utlänningsen enligt 10 kap. 1 eller 2 § hållits i förvar sedan mer än tre dagar,

2. utvisning enligt 8 kap. 7 eller 7 a §, 2. utvisning enligt 8 kap. 6 eller 10 § eller 11 § andra stycket,

3. verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning enligt denna lag, om beslut om inhibition meddelats av Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen eller om ny prövning beviljats,

4. verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning enligt denna lag, dock endast *såvitt avser fråga om förvar enligt 10 kap. 1 eller 2 § och utlänningsen hållits i förvar sedan mer än tre dagar, och* 4. verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning enligt denna lag, dock endast *när det gäller fråga om förvar enligt 10 kap. 1 eller 2 § och utlänningsen hållits i förvar sedan mer än tre dagar, och*

5. hemsändande enligt 23 kap. 2 §.

Offentligt biträde ska alltid förordnas för barn som hålls i förvar enligt 10 kap. 2 §, om barnet saknar vårdnadshavare här i landet.

20 kap.

2 §¹³

Till fängelse i högst ett år eller, om brottet är ringa, till böter döms en utlännings som uppsåtligen uppehåller sig i Sverige fastän han eller hon enligt ett verkställt beslut om utvisning enligt 8 kap. 8 § eller motsvarande beslut enligt äldre lag inte har haft rätt att återvända hit.

Till fängelse i högst ett år eller, om brottet är ringa, till böter döms en utlännings som uppsåtligen uppehåller sig i Sverige fastän han eller hon enligt ett verkställt beslut om utvisning enligt 8 a kap. 1 eller 5 § inte har haft rätt att återvända hit.

Bestämmelserna i första stycket gäller inte om utlänningsen har flytt hit av skäl som avses i 4 kap. 1, 2 eller 2 a §.

I ringa fall ska åtal för brott enligt första stycket inte väckas annat än om det är motiverat från allmän synpunkt.

21 kap.

9 §

En utlännings som har uppehållstillstånd med tillfälligt En utlännings som har uppehållstillstånd med tillfälligt

¹² Senaste lydelse 2009:1542.

¹³ Senaste lydelse 2009:1542.

skydd får utvisas på grund av brott endast om det *föreligger* sådana omständigheter som *innebär att en flykting får utvisas enligt 8 kap. 11 § andra stycket*.

skydd får utvisas på grund av brott endast om det *finns* sådana omständigheter som *anges i 8 a kap. 2 § andra stycket*.

22 kap.

5 §

En utlänning som har uppehållstillstånd enligt 2 eller 3 § får utvisas på grund av brott endast om det *föreligger* sådana omständigheter som anges i 8 kap. 11 § *andra stycket*.

En utlänning som har uppehållstillstånd enligt 2 eller 3 § får utvisas på grund av brott endast om det *finns* sådana omständigheter som anges i 8 a kap. 2 § *andra stycket*.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2014.
 2. Vid tillämpningen av 8 kap. 25 och 26 §§, 8 a kap. 9 §, 10 kap. 2 § andra stycket 1 och 7 § andra stycket, 12 kap. 6, 7, 8 a och 10 §§ och 23 § andra stycket 2 samt 20 kap. 2 § ska med beslut som där nämns likställas motsvarande beslut enligt äldre bestämmelser.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll

Härigenom föreskrivs¹ att 5 och 11 a §§ lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §²

I ärenden enligt denna lag gäller följande föreskrifter i utlänningslagen (2005:716) i tillämpliga delar:

- 1 kap. 3 b § om EES-medborgare,
- 1 kap. 13 § om skyndsam handläggning,
- 3 a kap. 2 § om familjemedlemmar till EES-medborgare,
- 4 kap. 1–4 §§ om flyktingar och andra skyddsbehövande,
- 5 kap. 1–1 c, 3–10, 12–16 och 17–19 §§ om uppehållstillstånd,
- 6 a kap. 1–11 §§ om EU-blåkort,

8 kap. 12 och 13 §§ om utvisning av EES-medborgare och sådana medborgares familjemedlemmar,

8 kap. 7 a § om utvisning av utlänningar med permanent uppehållsrätt, EES-medborgare som har vistats i Sverige under de tio närmast föregående åren och EES-medborgare som är barn,

8 kap. 14 § om utvisning av utlänningar med permanent uppehållsrätt, EES-medborgare som har vistats i Sverige under de tio närmast föregående åren och EES-medborgare som är barn,

8 kap. 17 a § om sådana hänsyn som ska tas till anknytningen till Sverige, om fråga uppkommit om utvisning av en EES-medborgare eller en sådan medborgares familjemedlem,

- 9 kap. 8 § om fotografi och fingeravtryck,
- 10 kap. 1, 2, 4–11 och 17 §§ om förvar och uppsikt,
- 12 kap. 1–5, 13 a och 21–23 §§ om verkställighet av beslut om utvisning,
- 13 kap. 1–7 §§ om muntlig handläggning hos förvaltningsmyndighet,
- 13 kap. 10 § om motivering av beslut,
- 13 kap. 11 § om tolkersättning,
- 13 kap. 12 § om rättelse av beslut på grund av oriktig uppgift,
- 13 kap. 15 och 16 §§ om DNA-analys,
- 16 kap. 1 § andra stycket om Migrationsöverdomstolen,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG (EUT L 158, 30.4.2004, s. 77, Celex 32004L0038).

² Senaste lydelse 2013:651.

17 kap. 1 och 2 §§ om skyldighet att lämna uppgifter,
 18 kap. 1 § andra stycket om offentligt biträde för barn, och
 19 kap. 1–4 §§ om kostnadsansvar.

Skyldigheten enligt 17 kap. 1 § utlänningslagen att lämna uppgifter gäller vid tillämpningen av denna lag även i förhållande till regeringen.

11 a §³

Om ett beslut om avvisning eller utvisning enligt 8 kap. utlänningslagen (2005:716) eller motsvarande äldre bestämmelser inte kan verkställas och det finns sådana omständigheter *beträffande* utlänningslagen som avses i 1 § 1 eller 2, får Migrationsverket på ansökan av Säkerhetspolisen besluta om anmälningsskyldighet enligt 11 § första stycket. Om det finns sådana omständigheter *beträffande* utlänningslagen som avses i 1 § 2, får Migrationsverket också besluta att 19–22 §§ ska tillämpas på *utlänningslagen*.

Ett beslut som Migrationsverket har meddelat enligt första stycket får överklagas till regeringen. *Därvid tillämpas* 3 § första och andra styckena.

Om ett beslut om avvisning eller utvisning enligt 8 eller 8 a kap. utlänningslagen (2005:716) eller motsvarande äldre bestämmelser inte kan verkställas och det finns sådana omständigheter *i fråga om* utlänningslagen som avses i 1 § 1 eller 2, får Migrationsverket på ansökan av Säkerhetspolisen besluta om anmälningsskyldighet enligt 11 § första stycket. Om det finns sådana omständigheter *i fråga om* utlänningslagen som avses i 1 § 2, får Migrationsverket också besluta att 19–22 §§ ska tillämpas på *honom eller henne*.

Ett beslut som Migrationsverket har meddelat enligt första stycket får överklagas till regeringen, *varvid* 3 § första och andra styckena *tillämpas*.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2014.

³ Senaste lydelse 2009:1545.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:353) om rättspsykiatriskt forskningsregister

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1999:353) om rättspsykiatriskt forskningsregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹

För varje person får det registreras sådana uppgifter ur domen som avser

1. utgången i ansvarsdelen,	
2. utdömd påföljd eller	2. utdömd påföljd eller
meddelad påföljdseftergift, <i>samt</i>	meddelad påföljdseftergift, <i>och</i>
3. beslut om utvisning enligt	3. beslut om utvisning enligt
8 kap. 8 § utlänningslagen	8 a kap. 1 eller 5 § utlännings-
(2005:716).	lagen (2005:716).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2014.
 2. Vid tillämpningen av 7 § 3 ska med beslut som där nämns likställas motsvarande beslut enligt äldre bestämmelser.

¹ Senaste lydelse 2005:723.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen
(2005:716)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om utlänningslagen (2005:716)²

dels att 8 kap. och 1 kap. 3 c § ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 1 kap. 3 c § och 5 kap. 2 a och 16 c §§ ska utgå,

dels att nuvarande 5 kap. 2 a § ska betecknas 5 kap. 2 b §, nuvarande 5 kap. 16 c § ska betecknas 5 kap. 2 c § och nuvarande 5 a kap. 7 § ska betecknas 5 a kap. 8 §,

dels att den nya 5 kap. 2 c § ska ha följande lydelse,

dels att 1 kap. 1, 3 b, 7 och 14 §§, 2 kap. 3, 4, 5, 8 och 9 §§, 3 a kap. 2, 4, 10, 11, 13 och 14 §§, 5 kap. 17, 18, 21 och 23 §§, 5 a kap. 1, 1 a och 4 §§, 6 kap. 1 och 6 §§, 7 kap. 9 §, 10 kap. 1, 2 och 7 §§, 12 kap. 4, 6, 7, 8 a, 10 och 23 §§, 13 kap. 9 och 10 §§, 14 kap. 3, 5 a och 11 §§, 16 kap. 5 §, 17 kap. 1 §, 18 kap. 1 §, 20 kap. 2 §, 21 kap. 9 §, 22 kap. 5 § samt rubriken närmast före 3 a kap. 10 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 5 a kap. ska lyda ”Ställning som varaktigt bosatt i Sverige”,

dels att rubriken närmast före nuvarande 5 a kap. 7 § ska sättas närmast före 5 a kap. 8 §,

dels att det i lagen ska införas två nya kapitler, 8 och 8 a kap., fjorton nya paragrafer, 1 kap. 4 b §, 2 kap. 8 a–8 c §§, 3 a kap. 5 a–5 d och 12 a §§, 4 kap. 5 d §, 5 kap. 2 a och 2 d §§, 5 a kap. 7 § och 14 kap. 5 b §, samt närmast före 1 kap. 4 b §, 3 a kap. 5 a §, 4 kap. 5 d §, 5 kap. 2 a och 2 d §§, 5 a kap. 7 § och 14 kap. 5 b § nya rubriker av följande lydelse,

dels att det närmast före 5 kap. 2 b § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Uppehållstillstånd för utlänningar som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige”.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG (EUT L 158, 30.4.2004, s. 77, Celex 32004L0038) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/51/EU av den 11 maj 2011 om ändring av rådets direktiv 2003/109/EG i syfte att utöka dess räckvidd till att omfatta även personer som beviljats internationellt skydd (EUT L 132, 19.5.2011, s. 1, Celex 32011L0051).

² Senaste lydelse av

1 kap. 3 c § 2006:219

8 kap. 1 § 2011:1209

8 kap. 2 § 2006:219

8 kap. 3 § 2006:219

8 kap. 7 a § 2006:219

8 kap. 11 § 2009:1542

8 kap. 12 § 2006:219

8 kap. 13 § 2009:1542

8 kap. 14 § 2013:648

8 kap. 16 § 2009:1542

8 kap. 17 a § 2006:219

8 kap. 18 § 2009:1542

8 kap. 18 a § 2012:129

8 kap. 18 b § 2012:129

8 kap. 19 § 2012:129

8 kap. 19 a § 2012:129

8 kap. 20 § 2012:129

8 kap. 20 a § 2012:129

8 kap. 21 § 2009:1542

rubriken närmast före 1 kap. 3 c § 2006:219

rubriken närmast före 5 kap. 2 a § 2009:1542

rubriken närmast före 5 kap. 16 c § 2012:322

rubriken närmast före 8 kap. 7 a § 2006:219.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***1 kap.****1 §³**

I denna lag finns föreskrifter om

- lagens innehåll, vissa definitioner och allmänna bestämmelser (1 kap.),
- villkor för att en utlänning ska få resa in i samt vistas och arbeta i Sverige (2 kap.),
- visering (3 kap.),
- uppehållsrätt (3 a kap.),
- flyktingar och andra skyddsbehövande (4 kap.),
- uppehållstillstånd (5 kap.),
- *tredjelandsmedborgares* – ställning som varaktigt *bosatt* i ställning som varaktigt *bosatta* i Sverige (5 a kap.),
- arbetstillstånd (6 kap.),
- EU-blåkort (6 a kap.),
- återkallelse av tillstånd (7 kap.),
- avvisning och utvisning (8 kap.),
- *utvisning på grund av brott* (8 a kap.),
- kontroll- och tvångsåtgärder (9 kap.),
- förvar och uppsikt avseende utlänningar (10 kap.),
- hur en utlänning som hålls i förvar ska behandlas (11 kap.),
- verkställighet av beslut om avvisning och utvisning (12 kap.),
- handläggningen av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna m.m. (13 kap.),
- överklagande av förvaltningsmyndighets beslut (14 kap.),
- nöjdförklaring (15 kap.),
- migrationsdomstolar och Migrationsöverdomstolen (16 kap.),
- skyldighet att lämna uppgifter (17 kap.),
- offentligt biträde (18 kap.),
- kostnadsansvar (19 kap.),
- bestämmelser om straff m.m. (20 kap.),
- tillfälligt skydd (21 kap.),
- tribunalvittnen (22 kap.), och
- särskilda bemyndiganden (23 kap.).

3 b §⁴

Med EES-stat avses i denna lag en stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Med EES-medborgare avses en utlänning som är medborgare i en EES-stat.

Med EES-medborgare avses en utlänning som är medborgare i en EES-stat. När det gäller familjeanknytning avses även vissa svenska medborgare i enlighet med

³ Senaste lydelse 2013:606.

⁴ Senaste lydelse 2006:219.

vad som närmare framgår av 3 a kap. 2 § andra stycket.

Rörlighetsdirektivet

4 b §

Med rörlighetsdirektivet avses i denna lag Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG⁵.

7 §⁶

Säkerhetsärenden enligt denna lag är ärenden där Säkerhetspolisen av skäl som rör rikets säkerhet eller som annars har betydelse för allmän säkerhet förordar

- att en utlänning ska avvisas eller utvisas,
- att en utlännings ansökan om uppehållstillstånd eller arbetstillstånd ska avslås eller att en utlännings uppehållstillstånd eller arbetstillstånd ska återkallas,
- att en utlänning inte ska beviljas statusförklaring eller att en utlännings statusförklaring ska återkallas, *eller*
- att en utlänning inte ska beviljas resedokument.

- att en utlänning inte ska beviljas statusförklaring eller att en utlännings statusförklaring ska återkallas,
- att en utlänning inte ska beviljas resedokument, *eller*
- att en utlännings ansökan om ställning som varaktigt bosatt ska avslås eller att en utlännings ställning som varaktigt bosatt ska återkallas.

Ett ärende hos Migrationsverket om huruvida ny prövning ska beviljas enligt 12 kap. 19 eller 19 a § är ett säkerhetsärende om beslutet om avvisning eller utvisning har fattats i ett säkerhetsärende.

⁵ EUT L 158, 30.4.2004, s. 77 (Celex 32004L0038).

⁶ Senaste lydelse 2013:606.

14 §⁷

Om en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd, statusförklaring *eller* resedokument och Säkerhetspolisen har ansökt om att utlänningen ska utvisas enligt lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll ska ansökningarna handläggas tillsammans enligt lagen om särskild utlänningskontroll.

En ansökan om uppehållstillstånd, statusförklaring *eller* resedokument av en utlänning som är utvisad enligt lagen om särskild utlänningskontroll *eller* har meddelats motsvarande beslut enligt äldre lag och befinner sig i Sverige, ska handläggas enligt den lagen.

Om en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd, statusförklaring, resedokument *eller ställning som varaktigt bosatt* och Säkerhetspolisen har ansökt om att utlänningen ska utvisas enligt lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll, ska ansökningarna handläggas tillsammans enligt lagen om särskild utlänningskontroll.

En ansökan om uppehållstillstånd, statusförklaring, resedokument *eller ställning som varaktigt bosatt* av en utlänning som är utvisad enligt lagen om särskild utlänningskontroll *eller* har meddelats motsvarande beslut enligt äldre lag och befinner sig i Sverige, ska handläggas enligt den lagen.

2 kap.

3 §⁸

En utlänning som reser in i eller vistas i Sverige ska ha Schengenvisering *eller* nationell visering, *om han eller hon inte har uppehållstillstånd, har ställning som varaktigt bosatt eller återtas enligt 6 a kap. 14 §.*

En utlänning som reser in i eller vistas i Sverige ska ha Schengenvisering *eller* nationell visering.

4 §⁹

Upphållstillstånd är ett tillstånd att vistas i Sverige under viss tid (tidsbegränsat uppehållstillstånd) *eller utan tidsbegränsning (permanent uppehållstillstånd).* Den som har uppehållstillstånd *eller har ställning som varaktigt bosatt* får, om villkoret i 1 § är uppfyllt, resa in i Sverige.

Upphållstillstånd är ett tillstånd att vistas i Sverige under viss tid (tidsbegränsat uppehållstillstånd) *eller utan tidsbegränsning (permanent uppehållstillstånd).* Den som har uppehållstillstånd *eller ställning som varaktigt bosatt i Sverige* får, om villkoret i 1 § är uppfyllt, resa in i Sverige.

5 §

En utlänning som vistas i Sverige mer än tre månader *skall*

En utlänning som vistas i Sverige mer än tre månader *ska* ha

⁷ Senaste lydelse 2009:1542.

⁸ Senaste lydelse 2013:606.

⁹ Senaste lydelse 2006:219.

ha uppehållstillstånd om inte uppehållstillstånd.
visering har beviljats för längre
tid.

8 §¹⁰

Kraven på pass, visering, uppehållstillstånd och arbets-tillstånd enligt 1, 3, 5 och 7 §§ för inresa, vistelse och arbete gäller inte medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge. Kraven på uppehållstillstånd och arbetstillstånd gäller inte för EES-medborgare och deras familjemedlemmar som har uppehållsrätt. Kravet på arbetstillstånd gäller inte för en utlänning som har permanent uppehållstillstånd.

Undantaget från kravet på pass för inresa gäller dock endast för en sådan medborgare som avses i första stycket som reser eller har rest in i Sverige direkt från en Schengenstat.

Kravet på pass enligt 1 § för inresa gäller inte för en utlänning som är medborgare i en Schengenstat om han eller hon reser eller har rest in i Sverige direkt från en Schengenstat.

Kravet på pass enligt 1 § för vistelse gäller inte för en medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge och inte heller för en utlänning som är medborgare i en annan Schengenstat om han eller hon har rest in i Sverige direkt från en Schengenstat.

8 a §

Kravet på visering enligt 3 § gäller inte för en utlänning som

1. är EES-medborgare,
2. har uppehållskort eller permanent uppehållskort som har utfärdats i Sverige eller av en behörig myndighet i en annan EES-stat,

3. har uppehållstillstånd,
4. har ställning som varaktigt bosatt i Sverige, eller

5. återtas enligt 6 a kap. 14 §.

Kravet på visering enligt 3 § för inresa gäller inte heller för en utlänning som återtas enligt 4 kap. 5 d § eller 5 a kap. 7 §.

8 b §

Kravet på uppehållstillstånd enligt 5 § gäller inte för en utlänning som

1. är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge,

¹⁰ Senaste lydelse 2006:219.

2. har uppehållsrätt, eller
3. har visering för längre tid än tre månader.

8 c §

Kravet på arbetstillstånd enligt 7 § gäller inte för en utlänning som

1. är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge,
2. har uppehållsrätt, eller
3. har permanent uppehållstillstånd.

9 §

Regeringen får meddela föreskrifter om att andra utlänningar än medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge får resa in i Sverige samt vistas och arbeta här utan pass, visering, uppehållstillstånd eller arbetstillstånd.

Regeringen får meddela föreskrifter om att utlänningar i andra fall än de som anges i 8–8 c §§ får resa in i Sverige samt vistas och arbeta här utan pass, visering, uppehållstillstånd eller arbetstillstånd.

3 a kap.

2 §¹¹

Med familjemedlem till EES-medborgare avses i denna lag en utlänning som följer med eller i Sverige ansluter sig till en EES-medborgare och som är

- make eller sambo till EES-medborgaren,
- släkting i rakt nedstigande led till EES-medborgaren eller till hans eller hennes make eller sambo, om släktingen är beroende av någon av dem för sin försörjning eller är under 21 år, eller
- släkting i rakt uppstigande led till EES-medborgaren eller till hans eller hennes make eller sambo, om släktingen är beroende av någon av dem för sin försörjning.

1. make eller sambo till EES-medborgaren,

2. släkting i rakt nedstigande led till EES-medborgaren eller till hans eller hennes make eller sambo, om släktingen är beroende av någon av dem för sin försörjning eller är under 21 år,

3. släkting i rakt uppstigande led till EES-medborgaren eller till hans eller hennes make eller sambo, om släktingen är beroende av någon av dem för sin försörjning, eller

4. annan familjemedlem, om familjemedlemmen i det land som han eller hon har kommit från är beroende av EES-medborgaren för sin försörjning eller ingår i EES-medborgarens hushåll eller om det av allvarliga hälsoskäl absolut

¹¹ Senaste lydelse 2006:219.

krävs att EES-medborgaren personligen tar hand om familjemedlemmen.

Med familjemedlem till EES-medborgare avses i denna lag även en utlänning med sådan familjeanknytning som anges i första stycket till en svensk medborgare som återvänder till Sverige efter att ha utnyttjat sin rätt till fri rörlighet enligt rörlighetsdirektivet och som utlänningen har följt med eller anslutit sig till när den svenska medborgaren utnyttjat sin rätt till fri rörlighet.

4 §¹²

En familjemedlem till en sådan EES-medborgare som anges i 3 § 1-2 och 4 har uppehållsrätt. När det gäller familjemedlemmar till en sådan EES-medborgare som har uppehållsrätt enligt 3 § 3 skall dock endast EES-medborgarens make eller sambo samt deras barn under 21 år om de är beroende av någon av dem för sin försörjning, ha uppehållsrätt.

En sådan familjemedlem till en EES-medborgare som avses i 2 § första stycket har uppehållsrätt om EES-medborgaren har uppehållsrätt enligt 3 §.

En sådan familjemedlem till en EES-medborgare som avses i 2 § andra stycket har uppehållsrätt.

Upphållsrätt enligt första eller andra stycket föreligger inte om ett äktenskap ingåtts, ett samboförhållande inletts eller en utlänning adopterats uteslutande i syfte att ge utlänningen uppehållsrätt.

Att behålla uppehållsrätt i vissa fall

5 a §

En EES-medborgare som har uppehållsrätt som arbetstagare eller egen företagare enligt 3 § 1 anses som arbetstagare respektive egen företagare och behåller sin uppehållsrätt även om han eller

¹² Senaste lydelse 2006:219.

hon

*1. drabbas av tillfällig arbets-
oförmåga på grund av sjukdom
eller olycksfall, eller*

2. inleder en yrkesutbildning.

*I fall som avses i första stycket 2
måste utbildningen ha samband
med den tidigare sysselsättningen,
förutom i fall då EES-
medborgaren är ofrivilligt
arbetslös.*

*En EES-medborgare som har
uppehållsrätt som arbetstagare
enligt 3 § 1 anses som arbets-
tagare och behåller sin uppehålls-
rätt om han eller hon är ofrivilligt
arbetslös efter mer än ett års
anställning och har anmält sig
som arbetssökande vid den
offentliga arbetsförmedlingen. Har
EES-medborgaren fullgjort en
anställning som varit
tidsbegränsad till mindre än ett år
eller inträffar den ofrivilliga
arbetslösheten under de första tolv
månaderna av en anställning,
anses EES-medborgaren under
motsvarande förutsättningar i
stället som arbetstagare i sex
månader och behåller sin
uppehållsrätt under samma tid.*

5 b §

*En EES-medborgares familje-
medlem som inte själv är EES-
medborgare behåller sin uppe-
hållsrätt om den person från
vilken han eller hon härlett sin
uppehållsrätt avlider, under för-
utsättning att familjemedlemmen
då har vistats i Sverige som
familjemedlem under minst ett år
och*

*1. är arbetstagare eller egen
företagare i Sverige,*

*2. har tillräckliga tillgångar för
sin och sina familjemedlemmars
försörjning och har en
heltäckande sjukförsäkring för sig
och familjemedlemmarna som
gäller i Sverige, eller*

3. är medlem i en familj som redan är bildad i Sverige av en person som uppfyller villkoren i 1 eller 2.

5 c §

En EES-medborgares familjemedlem som är släkting i rakt nedstigande första led till EES-medborgaren och som är inskriven som studerande vid en erkänd utbildningsanstalt i Sverige behåller sin uppehållsrätt om den förälder från vilken han eller hon härlett sin uppehållsrätt avlider eller reser ut ur Sverige. Detsamma gäller en person som har vårdnaden om familjemedlemmen. Upphållsrätten kvarstår till dess att familjemedlemmen har avslutat studierna.

5 d §

En EES-medborgares familjemedlem som inte själv är EES-medborgare behåller sin uppehållsrätt om anknytningen till den person från vilken han eller hon härlett sin uppehållsrätt upphör genom äktenskapsskillnad, ogiltigförklaring av äktenskapet eller upphörande av samboförhållandet, under förutsättning att han eller hon uppfyller vad som föreskrivs i 5 b § 1, 2 eller 3 och

1. äktenskapet eller samboförhållandet har varat i minst tre år, varav minst ett år i Sverige, när förfarandet för äktenskapsskillnad eller ogiltigförklaring av äktenskapet eller upplösning av samboförhållandet inleds,

2. vårdnaden av EES-medborgarens barn har överlåtits på familjemedlemmen,

3. det är befogat med hänsyn till särskilt svåra omständigheter i förhållandet, eller

4. familjemedlemmen genom överenskommelse mellan för-

äldrarna eller genom domstolsbeslut har rätt till umgänge med ett barn och denna umgägesrätt måste utövas i Sverige.

Registreringsskyldighet m.m.

Uppehållskort m.m.

10 §¹³

En EES-medborgare som har uppehållsrätt och som avser att stanna i Sverige under längre tid än tre månader skall registrera sig hos Migrationsverket.

En EES-medborgares familjemedlem som inte själv är EES-medborgare och som har uppehållsrätt *skall* ansöka om uppehållskort hos Migrationsverket senast tre månader efter det att han eller hon kom till Sverige.

Det som sägs i första och andra styckena gäller inte för medborgare i Danmark, Finland, Island och Norge. Det gäller inte heller för en utlänning som har ett giltigt uppehållstillstånd eller som inom tre månader från ankomsten till Sverige har ansökt om ett sådant tillstånd. Det som sägs i första stycket skall inte heller gälla EES-medborgare som är arbetssökande.

En EES-medborgares familjemedlem som inte själv är EES-medborgare och som har uppehållsrätt *ska* ansöka om uppehållskort hos Migrationsverket senast tre månader efter det att han eller hon kom till Sverige. *Detta gäller dock* inte för en utlänning som har ett giltigt uppehållstillstånd eller som inom tre månader från ankomsten till Sverige har ansökt om ett sådant tillstånd.

11 §¹⁴

Om det kan antas att en *EES-medborgare eller hans eller hennes* familjemedlem är skyldig att registrera sig eller att ansöka om uppehållskort enligt 10 §, får Migrationsverket förelägga honom eller henne att fullgöra denna skyldighet. Migrationsverket får även förelägga *EES-medborgaren eller* familjemedlemmen att lämna in sådana *uppgifter* som är nödvändiga för att registrering och utfärdande av uppehållskort *skall kunna ske.*

Om det kan antas att en *EES-medborgares* familjemedlem är skyldig att ansöka om uppehållskort enligt 10 §, får Migrationsverket förelägga honom eller henne att fullgöra denna skyldighet. Migrationsverket får även förelägga familjemedlemmen att lämna in sådana *handlingar* som är nödvändiga för att uppehållskort *ska kunna utfärdas.*

¹³ Senaste lydelse 2006:219.

¹⁴ Senaste lydelse 2006:219.

12 a §

Migrationsverket ska utfärda

1. intyg om permanent uppehållsrätt till en EES-medborgare som har ansökt om sådant intyg och som har permanent uppehållsrätt,

2. uppehållskort till en EES-medborgares familjemedlem som inte själv är EES-medborgare, om han eller hon har ansökt om sådant kort och har uppehållsrätt, och

3. permanent uppehållskort till en EES-medborgares familjemedlem som inte själv är EES-medborgare, om han eller hon har ansökt om sådant kort och har permanent uppehållsrätt.

13 §¹⁵

Regeringen får meddela Regeringen får meddela
föreskrifter om undantag från de föreskrifter om undantag från
krav som uppställs i 3–6 §§. kraven i 3–7 §§.

14 §¹⁶

Regeringen får meddela Regeringen får meddela
föreskrifter om vilka uppgifter som föreskrifter om vilka handlingar
skall lämnas vid registrering och som ska lämnas vid ansökan om
ansökan om uppehållskort. uppehållskort.

4 kap.

***Återtagande av skyddsbehövande
som har ställning som varaktigt
bosatt i en annan EU-stat och
deras familjemedlemmar***

5 d §

Om en annan EU-stat har ålagt en utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i den staten och som har flyktingstatusförklaring eller alternativ skyddsstatusförklaring i Sverige att lämna den staten, ska han eller hon återtas till Sverige. Detsamma gäller hans eller hennes familjemedlemmar, om de har ålagts att lämna den

¹⁵ Senaste lydelse 2006:219.

¹⁶ Senaste lydelse 2006:219.

andra EU-staten genom ett beslut som har fattats i samband med beslutet avseende utlännningen.

5 kap.

Uppehållstillstånd för familjemedlemmar till skyddsbehövande som återtagits enligt 4 kap. 5 d §

2 a §

Om en flykting eller en alternativt skyddsbehövande som har återtagits enligt 4 kap. 5 d § har getts uppehållstillstånd, ska uppehållstillstånd för samma tid ges också till hans eller hennes familjemedlemmar som har återtagits enligt samma bestämmelse.

Uppehållstillstånd får dock vägras en familjemedlem som utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

16 c §

En *tredjelandsmedborgare* som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige och som på grund av vistelse utanför Sverige förlorat sitt uppehållstillstånd *skall* ges ett nytt uppehållstillstånd om han eller hon återvänder till Sverige för att bosätta sig här.

2 c §¹⁷

En *utlänning* som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige och som på grund av vistelse utanför Sverige förlorat sitt uppehållstillstånd *ska, efter anmälan*, ges ett nytt uppehållstillstånd om han eller hon återvänder till Sverige för att bosätta sig här.

Uppehållstillstånd för familjemedlemmar till utlänningar som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige och som återtagits enligt 5 a kap. 7 §

2 d §

Om en utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige och som har återtagits enligt 5 a kap. 7 § har getts uppehållstillstånd, ska uppehållstillstånd för samma tid ges också till hans eller hennes familjemedlemmar som har återtagits

¹⁷ Senaste lydelse av tidigare 16 c § 2012:322.

enligt samma bestämmelse.

Uppehållstillstånd får dock vägras en familjemedlem som utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

17 §¹⁸

Vid prövningen av en ansökan om uppehållstillstånd enligt detta kapitel *skall* det, utom i fall som avses i 1, 2, 3 eller 4 §, särskilt beaktas om den sökande gjort sig skyldig till brottslighet eller brottslighet i förening med annan misskötsamhet. Vid prövning av uppehållstillstånd enligt 3 a § första stycket 1 och andra stycket *skall* det särskilt beaktas om utlännningen eller utlännings barn kan antas bli utsatt för våld eller för annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid, om uppehållstillstånd skulle beviljas.

Vid prövningen av en ansökan om uppehållstillstånd enligt detta kapitel *ska* det, utom i fall som avses i 1, 2, 2 a, 2 d, 3 eller 4 §, särskilt beaktas om den sökande gjort sig skyldig till brottslighet eller brottslighet i förening med annan misskötsamhet. Vid prövning av uppehållstillstånd enligt 3 a § första stycket 1 och andra stycket *ska* det särskilt beaktas om utlännningen eller utlännings barn kan antas bli utsatt för våld eller för annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid om uppehållstillstånd skulle beviljas.

Uppehållstillstånd enligt 3 § första stycket 2 eller 3 och 3 a § andra stycket får beviljas endast efter medgivande också av den förälder till vilken anknytning inte åberopas, om den föräldern har del i vårdnaden av barnet.

Uppehållstillstånd *skall* inte beviljas en person *med* ställning som varaktigt bosatt i en annan EU-stat, eller hans eller hennes anhöriga, om personen utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

Uppehållstillstånd *ska* inte beviljas en person *som har* ställning som varaktigt bosatt i en annan EU-stat, eller hans eller hennes anhöriga, om personen utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

18 §¹⁹

En utlännning som vill ha uppehållstillstånd i Sverige ska ha ansökt om och beviljats ett sådant tillstånd före inresan i landet. En ansökan om uppehållstillstånd får inte bifallas efter inresan.

Det som föreskrivs i första stycket gäller dock inte om

1. utlännningen har rätt till uppehållstillstånd här som flykting eller annan skyddsbehövande enligt 1 § eller kan beviljas uppehållstillstånd här med stöd av 21 kap. 2, 3 eller 4 §,

2. utlännningen med stöd av 6 § bör beviljas uppehållstillstånd här,

3. en ansökan om uppehållstillstånd avser förlängning av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som beviljats en utlännning med

¹⁸ Senaste lydelse 2006:220.

¹⁹ Senaste lydelse 2013:648.

familjeanknytning med stöd av 3 § första stycket 1 eller 2 b eller 3 a § första stycket 1 eller andra stycket,

4. utlännningen kan beviljas eller har tidsbegränsat uppehållstillstånd här med stöd av 15 §,

5. utlännningen enligt 3 § första stycket 1–4, 3 a § första stycket 1–3 eller andra stycket har stark anknytning till en person som är bosatt i Sverige och det inte skäligen kan krävas att utlännningen reser till ett annat land för att ge in ansökan där,

6. en ansökan om uppehållstillstånd avser förlängning av ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som med stöd av 10 § har beviljats en utlännning i fall som avses i 6 kap. 2 § första stycket,

7. utlännningen kan beviljas uppehållstillstånd enligt 15 a eller 15 d §,

8. utlännningen med stöd av 10 § har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för studier och antingen slutfört studier som motsvarar 30 högskolepoäng eller fullföljt en termin vid forskarutbildning, *eller*

8. utlännningen med stöd av 10 § har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för studier och antingen slutfört studier som motsvarar 30 högskolepoäng eller fullföljt en termin vid forskarutbildning,

9. utlännningen har rätt till uppehållstillstånd enligt 2 a eller 2 d §, eller

9. det annars finns synnerliga skäl.

10. det annars finns synnerliga skäl.

Det som föreskrivs i första stycket gäller inte heller om utlännningen har beviljats en visering för att besöka en arbetsgivare i Sverige eller är undantagen från kravet på visering om han eller hon ansöker om ett uppehållstillstånd för arbete inom ett slag av arbete där det råder stor efterfrågan på arbetskraft. En ytterligare förutsättning är att arbetsgivaren skulle förorsakas olägenheter om utlännningen måste resa till ett annat land för att ge in ansökan där eller att det annars finns särskilda skäl.

Vid skälighetsbedömningen enligt andra stycket 5 ska konsekvenserna för ett barn av att skiljas från sin förälder särskilt beaktas, om det står klart att uppehållstillstånd skulle ha beviljats om prövningen gjorts före inresan i Sverige.

I fråga om uppehållstillstånd för en utlännning som ska avvisas eller utvisas enligt ett beslut som har vunnit laga kraft gäller föreskrifterna i 15 a och 20 §§ samt 12 kap. 16 b, 16 c och 18–20 §§.

21 §²⁰

Av 8 kap. 21 § följer att den instans som prövar överklagande av beslut om avvisning och utvisning i vissa fall också får besluta om uppehållstillstånd.

Av 8 kap. 27 § följer att den instans som prövar överklagande av beslut om avvisning och utvisning i vissa fall också får besluta om uppehållstillstånd.

²⁰ Senaste lydelse 2013:648.

23 §²¹

Regeringen får meddela föreskrifter om uppehållstillstånd för studier eller besök.

Regeringen får meddela föreskrifter om att en ansökan om uppehållstillstånd får bifallas om det följer av en överenskommelse med främmande stat.

Regeringen får meddela föreskrifter om när uppehållstillstånd får ges till en *tredjelandsmedborgare* med ställning som varaktigt bosatt i en annan EU-stat och till anhöriga till en sådan utlänning.

Regeringen får meddela föreskrifter om uppehållstillstånd för forskning till en *tredjelandsmedborgare* och till medföljande familjemedlemmar till en sådan utlänning.

Regeringen får meddela föreskrifter om uppehållstillstånd för familjemedlemmar till en *tredjelandsmedborgare* som har beviljats uppehållstillstånd för arbete.

Regeringen får meddela föreskrifter om när uppehållstillstånd får ges till en *utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i en annan EU-stat och till anhöriga till en sådan utlänning*.

Regeringen får meddela föreskrifter om uppehållstillstånd för forskning och för medföljande familjemedlemmar till en *utlänning som har beviljats uppehållstillstånd för forskning*.

Regeringen får meddela föreskrifter om uppehållstillstånd för familjemedlemmar till en *utlänning som har beviljats uppehållstillstånd för arbete*.

5 a kap.

1 §²²

En ansökan från en *tredjelandsmedborgare* om ställning som varaktigt bosatt i Sverige *skall* beviljas om sökanden har vistats i Sverige utan avbrott under minst fem år och under denna tid har haft, och vid tiden för ansökan har,

1. permanent uppehållstillstånd,
2. ställning som varaktigt bosatt i en annan EU-stat och uppehållstillstånd i Sverige, eller
3. uppehållstillstånd i Sverige som anhörig till en person med ställning som varaktigt bosatt i en annan EU-stat.

Vid beräkningen av vistelsetiden *skall* tid *under vilken* sökanden haft uppehållstillstånd syftande till bosättning beaktas.

En ansökan från en *utlänning* om ställning som varaktigt bosatt i Sverige *ska* beviljas om sökanden har vistats i Sverige utan avbrott under minst fem år och under denna tid har haft, och vid tiden för ansökan har,

Vid beräkningen av vistelsetiden *ska* tid *då* sökanden haft uppehållstillstånd syftande till bosättning beaktas. *Vid beräkningen av vistelsetiden för en sökande som har flyktingstatusförklaring enligt 4 kap. 3 § eller alternativt skyddsstatus-*

²¹ Senaste lydelse 2008:884.

²² Senaste lydelse 2006:219.

förklaring enligt 4 kap. 3 a § första stycket, beaktas även tiden mellan den dag då ansökan om asyl eller ansökan om ny prövning gavs in och den dag då asyl beviljades.

Vid beräkningen av vistelsetiden *skall* vistelse i Sverige av tillfälliga skäl eller för studier inte beaktas.

Vistelse utanför Sverige under kortare tid än sex månader i följd och inte mer än tio månader sammanlagt under femårsperioden *skall* inte anses vara avbrott i vistelsen.

Vid beräkningen av vistelsetiden *ska* vistelse i Sverige av tillfälliga skäl eller för studier inte beaktas.

Vistelse utanför Sverige under kortare tid än sex månader i följd och inte mer än tio månader sammanlagt under femårsperioden *ska* inte anses vara avbrott i vistelsen.

1 a §²³

En ansökan från en *tredje-landsmedborgare* om ställning som varaktigt bosatt i Sverige ska bifallas om sökanden har vistats inom Europeiska unionens medlemsstaters territorier utan avbrott under minst fem år och under denna tid haft EU-blåkort i en eller flera medlemsstater. Av den angivna tiden ska sökanden de senaste två åren räknat från tiden för ansökan ha haft EU-blåkort enligt 6 a kap. 1 §.

Vid beräkning av vistelsetiden enligt första stycket första meningen ska vistelse i en annan medlemsstat som understiger arton månader inte beaktas.

Vistelse utanför Europeiska unionens medlemsstaters territorier under kortare tid än tolv månader i följd och inte mer än arton månader sammanlagt ska vid beräkning av vistelsetiden enligt första stycket första meningen inte anses vara avbrott i vistelsen.

4 §²⁴

Flyktingar enligt 4 kap. 1 § och andra skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 eller 2 a §§ ska inte beviljas ställning som varaktigt bosatta i Sverige.

Ställning som varaktigt *bosatt* i Sverige ska inte beviljas

1. *medborgare i en EU-stat, eller*

2. *övriga skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 a §.*

²³ Senaste lydelse 2013:606.

²⁴ Senaste lydelse 2009:1542.

Återtagande av utlänningar som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige och deras familjemedlemmar

7 §

Om en annan EU-stat har ålagt en utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige att lämna den staten, ska han eller hon återtas till Sverige. Detsamma gäller hans eller hennes familjemedlemmar, om de har ålagts att lämna den andra EU-staten genom ett beslut som har fattats i samband med beslutet avseende utlänningen.

6 kap.

1 §

Arbetsstillstånd *skall* ges för viss tid. Det får avse ett visst slag av arbete och förenas med de övriga villkor som behövs.

Att en utlänning som har permanent uppehållstillstånd inte behöver ha arbetsstillstånd framgår av 2 kap. 8 § *första stycket*.

Arbetsstillstånd *ska* ges för viss tid. Det får avse ett visst slag av arbete och förenas med de övriga villkor som behövs.

Att en utlänning som har permanent uppehållstillstånd inte behöver ha arbetsstillstånd framgår av 2 kap. 8 c § 3.

6 §²⁵

Av 8 kap. 21 § följer att den instans som prövar överklagande av beslut om avvisning och utvisning i vissa fall också får besluta om arbetsstillstånd.

Av 8 kap. 27 § följer att den instans som prövar överklagande av beslut om avvisning och utvisning i vissa fall också får besluta om arbetsstillstånd.

7 kap.

9 §²⁶

Regeringen får meddela föreskrifter om att uppehållstillstånd får återkallas i andra fall än som anges i detta kapitel för de utlänningar som omfattas av *avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller* avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och

Regeringen får meddela föreskrifter om att uppehållstillstånd får återkallas i andra fall än som anges i detta kapitel för de utlänningar som omfattas av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer.

²⁵ Senaste lydelse 2013:648.

²⁶ Senaste lydelse 2006:219.

Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer.

Regeringen får meddela föreskrifter om att uppehållstillstånd får återkallas i andra fall än som anges i detta kapitel för *tredjelandsmedborgare med ställning som varaktigt bosatta* i en annan EU-stat.

Regeringen får meddela föreskrifter om att uppehållstillstånd får återkallas i andra fall än som anges i detta kapitel för *utlänningar som har ställning som varaktigt bosatt* i en annan EU-stat.

8 kap. Avvisning och utvisning

Kapitlets innehåll

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om avvisning och utvisning.

Bestämmelser om utvisning på grund av brott finns i 8 a kap.

Bestämmelser om utvisning av hänsyn till rikets säkerhet och på grund av befarad brottslighet enligt lagen (2003:148) om straff för terroristbrott finns i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

Förutsättningar för avvisning och utvisning av andra utlänningar än EES-medborgare och deras familjemedlemmar

Avvisning

2 §

En utlänning som inte är EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare får avvisas

1. om han eller hon saknar pass när det krävs pass för inresa eller vistelse i Sverige,

2. om han eller hon saknar visering, uppehållstillstånd eller något annat tillstånd som krävs för inresa, vistelse eller arbete i Sverige,

3. om det vid utlänningsansökan ankomst till Sverige kommer fram att han eller hon tänker besöka

något annat nordiskt land men saknar det tillstånd som krävs för inresa där,

4. om han eller hon vid inresan undviker att lämna begärda uppgifter, medvetet lämnar oriktiga uppgifter som är av betydelse för rätten att resa in i Sverige eller medvetet förtiger någon omständighet som är av betydelse för den rätten,

5. om han eller hon inte uppfyller de krav för inresa som föreskrivs i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna)²⁷, eller

6. om han eller hon har avvisats eller utvisats från en EU-stat eller från Island, Norge, Schweiz eller Liechtenstein och förhållandena är sådana som avses i 7 kap. 6 § eller beslutet om avvisning eller utvisning har grundats på att utlänningen inte har följt gällande bestämmelser om en utlännings inresa eller vistelse i den staten.

3 §

En utlänning som inte är EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare får avvisas

1. om det kan antas att han eller hon kommer att sakna tillräckliga medel för vistelsen i Sverige eller i något annat nordiskt land som han eller hon tänker besöka eller för hemresan,

2. om det kan antas att han eller hon under vistelsen i Sverige eller i något annat nordiskt land inte kommer att försörja sig på ett ärligt sätt eller kommer att bedriva verksamhet som kräver arbetstillstånd, utan att han eller

²⁷ EUT L 105, 13.4.2006, s. 1 (Celex 32006R0562).

hon har ett sådant tillstånd,

3. om han eller hon på grund av tidigare frihetsstraff eller någon annan särskild omständighet kan antas komma att begå brott i Sverige eller i något annat nordiskt land,

4. om han eller hon på grund av tidigare verksamhet eller i övrigt kan antas komma att bedriva sabotage, spioneri eller olovlig underrättelseverksamhet i Sverige eller i något annat nordiskt land, eller

5. om det med stöd av lagen (1996:95) om vissa internationella sanktioner har föreskrivits att han eller hon får avvisas.

En utlänning som avses i första stycket får avvisas även i andra fall när det har begärts av den centrala utlänningsmyndigheten i ett annat nordiskt land och det kan antas att han eller hon annars beger sig till det landet.

4 §

En utlänning får inte avvisas enligt 2 eller 3 § om han eller hon vid ankomsten till Sverige hade eller under en tid därefter har haft uppehållstillstånd som har upphört att gälla.

5 §

Beslut om avvisning enligt 2 eller 3 § i första instans får inte fattas senare än tre månader efter det att den första ansökan om uppehållstillstånd gjorts efter ankomsten till Sverige.

Utvisning

6 §

En utlänning som inte är EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare och som inte avvisas enligt 2 § 1 eller 2 får utvisas ur Sverige om han eller hon uppehåller sig här men saknar

pass eller de tillstånd som krävs för att få uppehålla sig i landet.

*Beaktande av
verkställighetshinder*

7 §

När en fråga om avvisning eller utvisning enligt 2, 3 eller 6 § prövas ska hänsyn tas till om utlännningen på grund av bestämmelserna i 12 kap. inte kan sändas till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att beslutet verkställs.

Förutsättningar för avvisning och utvisning av EES-medborgare och deras familjemedlemmar

Avvisning när föreskrivna handlingar saknas

8 §

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får avvisas i anslutning till inresan eller under de tre första månaderna efter inresan om han eller hon saknar pass eller visering när det krävs en sådan handling för inresa eller vistelse i Sverige.

Avvisning får inte ske på den grunden att utlännningen saknar pass om han eller hon kan styrka sin identitet på annat sätt än genom innehav av pass.

Avvisning vid orimlig belastning för biståndssystemet

9 §

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får avvisas under de tre första månaderna efter inresan om han eller hon visar sig utgöra en orimlig belastning för biståndssystemet enligt socialtjänstlagen (2001:453).

En utlänning som har uppehållsrätt får inte avvisas enligt första stycket.

Utvisning när uppehållsrätt eller tillstånd att vistas i Sverige saknas

10 §

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare som har vistats i Sverige mer än tre månader och som inte har uppehållsrätt, får utvisas om han eller hon uppehåller sig här men saknar de tillstånd som krävs för att få uppehålla sig i landet.

Avvisning och utvisning av hänsyn till allmän ordning och säkerhet

11 §

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får avvisas i anslutning till inresan eller under de tre första månaderna efter inresan av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare som inte avvisas i anslutning till inresan eller under de tre första månaderna efter inresan enligt första stycket får därefter utvisas av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

12 §

Avvisning eller utvisning enligt 11 § får ske endast om utlänningens eget beteende utgör ett verkligt, faktiskt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse. Tidigare domar i brottmål får inte i sig utgöra skäl för ett sådant beslut. Det får inte vara ekonomiska syften som ligger till grund för beslutet.

13 §

När en fråga uppkommer om avvisning eller utvisning av en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare enligt 11 §, ska hänsyn tas till utlänningens ålder, hälsotillstånd, familjesituation, ekonomiska situation samt sociala och kulturella integrering i Sverige. Hänsyn ska också tas till hur länge utlänningen har vistats i Sverige och till banden till ursprungslandet.

14 §

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare som har permanent uppehållsrätt får avvisas eller utvisas enligt 11 § endast om det finns synnerliga skäl.

En EES-medborgare som är barn får avvisas eller utvisas enligt 11 § endast om beslutet är oundgängligen nödvändigt av hänsyn till allmän säkerhet.

En EES-medborgare som har vistats i Sverige under de tio närmast föregående åren får utvisas enligt 11 § endast om beslutet är oundgängligen nödvändigt av hänsyn till allmän säkerhet.

Beaktande av
verkställighetshinder

15 §

När en fråga om avvisning eller utvisning enligt 8, 9, 10 eller 11 § prövas ska hänsyn tas till om utlänningen på grund av bestämmelserna i 12 kap. inte kan sändas till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att beslutet verkställs.

**Beslut om avvisning eller
utvisning när ansökan om
uppehållstillstånd avslås eller
avvisas eller uppehållstillstånd
återkallas**

16 §

Avslås eller avvisas en ansökan om uppehållstillstånd eller återkallas ett sådant tillstånd och befinner sig utlännings i Sverige, ska det samtidigt meddelas beslut om avvisning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar mot det.

Första stycket gäller inte om ansökan avvisas enligt 5 kap. 1 c § andra stycket.

Beslutande myndigheter

17 §

Migrationsverket ska pröva frågan om avvisning om utlännings

1. söker asyl här,
2. har en nära familjemedlem som söker asyl här, eller
3. kan komma att avvisas med stöd av 2 § 6 eller 3 § andra stycket.

I andra fall får såväl Migrationsverket som polismyndigheten pröva frågan om avvisning.

Om polismyndigheten anser det tveksamt om en utlännings bör avvisas, ska ärendet lämnas över till Migrationsverket.

18 §

Migrationsverket ska pröva frågan om utvisning enligt 6, 10 eller 11 §.

**Beslut om omedelbar
verkställighet**

19 §

Migrationsverket får besluta att verkets beslut om avvisning enligt 17 § första stycket får verkställas

även om det inte har vunnit laga kraft (avvisning med omedelbar verkställighet), om det är uppenbart att det inte finns grund för asyl och att uppehållstillstånd inte heller ska beviljas på någon annan grund.

I 12 kap. 7 § finns närmare bestämmelser om verkställigheten av beslut om avvisning med omedelbar verkställighet.

Anvisningar om verkställighet

20 §

I ett beslut om avvisning eller utvisning som meddelas av Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen ska det anges vilket land utlännings ska avvisas eller utvisas till.

Om det finns särskilda skäl, får mer än ett land anges i beslutet.

Ett beslut av en myndighet som avses i första stycket som rör avvisning eller utvisning ska innehålla de anvisningar om verkställigheten som omständigheterna i det enskilda fallet kan ge anledning till.

20 a §

En utlännings som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige och som har internationellt skydd i en annan EU-stat får utvisas endast till den staten.

Tidsfrist för frivillig återresa och återreseförbud

21 §

Ett beslut om avvisning eller utvisning ska innehålla en tidsfrist inom vilken utlännings frivilligt ska lämna landet (tidsfrist för frivillig avresa). Tidsfristen ska bestämmas till två veckor om utlännings avvisas och till fyra veckor om utlännings utvisas.

Om det finns särskilda skäl får en längre tidsfrist bestämmas.

En tidsfrist för frivillig avresa ska dock inte meddelas om

1. det finns risk för att utlännningen avviker,

2. utlännningen utgör en risk för allmän ordning och säkerhet,

3. utlännningen genom ett avvisningsbeslut nekas att resa in i landet,

4. utlännningen hejdas i samband med att han eller hon olagligen passerar en yttre gräns och då avvisas, eller

5. utlännningen avvisas av Migrationsverket med omedelbar verkställighet.

För EES-medborgare och deras familjemedlemmar gäller i stället för första stycket 12 kap. 15 § tredje stycket.

22 §

I ett beslut om avvisning eller utvisning som innehåller en tidsfrist för frivillig avresa ska utlännningen upplysas om att ett återreseförbud kan meddelas om han eller hon inte lämnat landet senast när tidsfristen löper ut.

Tidsfristen för frivillig avresa börjar löpa när beslutet om avvisning eller utvisning vunnit laga kraft eller när utlännningen förklarat sig nöjd med beslutet.

23 §

Finns det inte förutsättningar att meddela en tidsfrist för frivillig avresa enligt 21 §, ska en polismyndighets beslut om avvisning och Migrationsverkets beslut om avvisning eller utvisning förenas med ett återreseförbud, om inte särskilda skäl hänförliga till utlännningens personliga förhållanden talar mot att ett sådant förbud meddelas. Ett beslut om avvisning varigenom en utlännning nekas att resa in i landet ska dock

inte förenas med ett återreseförbud.

Ett beslut om avvisning eller utvisning som avser en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare eller som avser en utlänning som beviljats uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 §, får förenas med ett återreseförbud endast om beslutet har meddelats av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

24 §

Tiden för återreseförbud enligt 23 eller 27 § ska bestämmas till högst fem år. Utgör utlänningen ett allvarligt hot mot allmän ordning och säkerhet får dock en längre tidsperiod bestämmas.

Särskilt tillstånd till kort besök

25 §

En utlänning som har meddelats ett återreseförbud enligt 23 eller 27 § eller 12 kap. 14 a eller 15 a § får ges särskilt tillstånd av Migrationsverket att göra ett kort besök här, om besöket gäller synnerligen viktiga angelägenheter. Om det finns särskilda skäl, får ett sådant tillstånd ges också på ansökan av någon annan än utlänningen.

Upphävande av återreseförbud

26 §

Ett beslut om återreseförbud enligt 23 eller 27 § eller 12 kap. 14 a eller 15 a § som har vunnit laga kraft får helt eller delvis upphävas av Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen om det finns särskilda skäl för att förbudet inte längre ska gälla.

En utlänning får ansöka om upphävande av ett förbud som

avses i första stycket. En sådan ansökan ska ges in till Migrationsverket.

Migrationsverket får dock inte upphäva ett återreseförbud som meddelats av domstol. Om Migrationsverket finner att ett sådant återreseförbud bör upphävas ska verket inte besluta i ärendet utan med eget yttrande lämna över detta till den migrationsdomstol till vilken verkets beslut i fråga om upphävande hade kunnat överklagas.

Beslut vid sidan av beslut om avvisning eller utvisning

27 §

När ett överklagat ärende eller mål om avvisning eller utvisning avgörs, får också beslut fattas i fråga om uppehållstillstånd och arbetstillstånd. Detta gäller även om dessa frågor inte har tagits upp av utlänningen.

Vid prövning av ett beslut om avvisning eller utvisning får en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen besluta att utlänningen ska förbjudas att återvända till Sverige för viss tid, även om ingen lägre instans har meddelat ett sådant förbud.

När Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen prövar ett beslut om avvisning eller utvisning, får ett sådant beslut samtidigt meddelas angående den som är under 16 år och som står under utlänningens vårdnad. Detta gäller även om ingen lägre instans har prövat denna fråga. I mål hos en migrationsdomstol och Migrationsöverdomstolen gäller detta dock inte om det för barnet har åberopats omständigheter som avses i 4 kap. 1, 2 eller 2 a §.

8 a kap. Utvisning på grund av brott

Förutsättningar för utvisning av andra utlänningar än EES-medborgare och deras familjemedlemmar

1 §

En utlänning som inte är EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare får utvisas ur Sverige om han eller hon döms för ett brott som kan leda till fängelse. En sådan utlänning får utvisas också om en domstol undanröjer en villkorlig dom eller skyddstillsyn som utlänningen har dömts till och dömer till en annan påföljd.

Utvisning får dock ske endast om utlänningen döms till svårare påföljd än böter och om

1. gärningen är av sådant slag och övriga omständigheter är sådana att det kan antas att han eller hon kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet här i landet, eller

2. brottet med hänsyn till den skada, fara eller kränkning som det har inneburit för enskilda eller allmänna intressen är så allvarligt att han eller hon inte bör få stanna kvar.

2 §

När en domstol överväger om en utlänning bör utvisas enligt 1 §, ska den ta hänsyn till utlänningens anknytning till det svenska samhället. Domstolen ska särskilt beakta

1. utlänningens levnads-
omständigheter,

2. om utlänningen har barn i Sverige och, om så är fallet, barnets behov av kontakt med honom eller henne, hur kontakten har varit och hur den skulle påverkas av att utlänningen

utvisas,

3. utlänningens övriga familjeförhållanden, och

4. hur länge utlänningen har vistats i Sverige.

En utlänning som är flykting och som behöver en fristad i Sverige får utvisas enligt 1 § endast om han eller hon har begått ett synnerligen grovt brott och det skulle medföra allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta utlänningen stanna här. Utvisning får också ske om utlänningen i Sverige eller utomlands har bedrivit verksamhet som har inneburit fara för rikets säkerhet och det finns anledning att anta att han eller hon skulle fortsätta med sådan verksamhet här.

Av 21 kap. 9 § och 22 kap. 5 § framgår att en utlänning som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller uppehållstillstånd enligt 22 kap. 2 eller 3 § får utvisas enligt 1 § endast om det finns sådana omständigheter som anges i andra stycket.

3 §

En utlänning får utvisas enligt 1 § endast när det finns synnerliga skäl, om han eller hon hade vistats i Sverige med permanent uppehållstillstånd sedan minst fyra år när åtal väcktes eller om han eller hon då varit bosatt i Sverige sedan minst fem år.

En utlänning får inte utvisas enligt 1 § om utlänningen kom till Sverige innan han eller hon fyllde 15 år och hade vistats här sedan minst fem år när åtal väcktes.

4 §

När en fråga om utvisning enligt 1 § prövas ska hänsyn tas till om utlänningen på grund av bestämmelserna i 12 kap. inte kan sändas till ett visst land eller om

det annars finns särskilda hinder mot att beslutet verkställs.

Förutsättningar för utvisning av EES-medborgare och deras familjemedlemmar

5 §

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får utvisas ur Sverige om de förutsättningar som anges i 1 § är uppfyllda och det sker av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

Det som föreskrivs i 2–4 §§ i fråga om utvisning enligt 1 § gäller även vid utvisning av en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare enligt denna paragraf. Även det som föreskrivs i 8 kap. 12–14 §§ i fråga om utvisning enligt 8 kap. 11 § gäller vid utvisning enligt denna paragraf.

En medborgare i ett annat nordiskt land får utvisas enligt denna paragraf endast när det finns synnerliga skäl, om han eller hon hade varit bosatt i Sverige sedan minst två år när åtalet väcktes.

Behörig domstol

6 §

Utvisning på grund av brott beslutas av den domstol som handlägger brottmålet.

Beslut om utvisning vid ändring av påföljd enligt 34 kap. brottsbalken

7 §

När en domstol enligt 34 kap. brottsbalken beslutar att ändra en påföljd som en utlänning har dömts till utöver utvisning, får domstolen även meddela det beslut om utvisningen som förändringen

av påföljd ger anledning till.

Utvisning av en utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige

7 a §

En utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige och som har internationellt skydd i en annan EU-stat får utvisas endast till den staten.

Återreseförbud

8 §

En allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott ska innehålla förbud för utlänningen att återvända till Sverige under viss tid eller utan tidsbegränsning. I ett beslut med ett tidsbegränsat återreseförbud ska utlänningen upplysas om vilken dag förbudet upphör att gälla. I beslutet ska han eller hon också upplysas om den påföljd som överträdelse av förbudet kan medföra enligt 20 kap.

Särskilt tillstånd till kort besök

9 §

En utlänning som har meddelats ett återreseförbud enligt 8 § får ges särskilt tillstånd av Migrationsverket att göra ett kort besök här, om besöket gäller synnerligen viktiga angelägenheter. Om det finns särskilda skäl, får ett sådant tillstånd ges också på ansökan av någon annan än utlänningen.

Uppehållstillstånd och upphävande av utvisningsbeslut

10 §

I 12 kap. finns bestämmelser om uppehållstillstånd för den som av allmän domstol har utvisats på

grund av brott och om upphävande av ett sådant utvisningsbeslut.

10 kap.

1 §²⁸

En utlänning som har fyllt 18 år får tas i förvar om

1. utlänningens identitet är oklar vid ankomsten till Sverige eller när han eller hon därefter ansöker om uppehållstillstånd och han eller hon inte kan göra sannolikt att den identitet han eller hon uppger är riktig, och

2. utlänningens rätt att få resa in i eller vistas i Sverige inte kan bedömas ändå.

En utlänning som har fyllt 18 år får också tas i förvar om

1. det är nödvändigt för att en utredning om utlänningens rätt att stanna i Sverige ska kunna genomföras,

2. det är sannolikt att utlänningen kommer att avvisas eller utvisas enligt 8 kap. 1, 2 eller 7 §, eller

2. det är sannolikt att utlänningen kommer att avvisas eller utvisas enligt 8 kap. 2, 3, 6, 8, 9 eller 10 § eller 11 § första stycket, eller

3. det är fråga om att förbereda eller genomföra verkställigheten av ett beslut om avvisning eller utvisning.

Beslut om förvar av en utlänning enligt andra stycket 2 eller 3 får meddelas endast om det annars finns en risk att utlänningen bedriver brottslig verksamhet i Sverige, avviker, håller sig undan eller på annat sätt hindrar verkställigheten.

2 §²⁹

Ett barn får tas i förvar, om

1. det är sannolikt att barnet kommer att avvisas med omedelbar verkställighet eller det är fråga om att förbereda eller genomföra verkställigheten av ett beslut om avvisning med omedelbar verkställighet,

2. risken är uppenbar att barnet annars håller sig undan och därigenom äventyrar en verkställighet som inte bör fördröjas, och

3. det inte är tillräckligt att barnet ställs under uppsikt enligt bestämmelserna i 7 §.

Ett barn får också tas i förvar, om

1. det är fråga om att förbereda eller genomföra verkställigheten av ett beslut om avvisning i andra fall än enligt första stycket eller ett beslut om utvisning enligt 8 kap. 7 eller 8 §, och

1. det är fråga om att förbereda eller genomföra verkställigheten av ett beslut om avvisning i andra fall än enligt första stycket eller ett beslut om utvisning enligt 8 kap. 6 eller 10 § eller 8 a kap. 1 eller 5 §, och

²⁸ Senaste lydelse 2012:129.

²⁹ Senaste lydelse 2012:129.

2. det vid ett tidigare försök att verkställa beslutet inte visat sig tillräckligt att barnet ställts under uppsikt enligt bestämmelserna i 7 § andra stycket.

7 §

Ett barn får, under de förutsättningar som anges i 2 § första stycket 1 och 2, ställas under uppsikt.

Ett barn får dessutom ställas under uppsikt när beslut har meddelats om avvisning i andra fall än som avses i 2 § första stycket eller när beslut har meddelats om utvisning enligt 8 kap. 7 eller 8 §.

Ett barn får dessutom ställas under uppsikt när beslut har meddelats om avvisning i andra fall än som avses i 2 § första stycket eller när beslut har meddelats om utvisning enligt 8 kap. 6 eller 10 § eller 8 a kap. 1 eller 5 §.

12 kap.

4 §³⁰

Ett beslut om avvisning eller utvisning som meddelas av Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen ska verkställas genom att utlänningen sänds till det land eller, om flera länder angetts, något av de länder som anges i beslutet.

Ett beslut om avvisning som meddelas av en polismyndighet samt allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott ska verkställas genom att utlänningen sänds till sitt hemland eller, om möjligt, till det land från vilket utlänningen kom till Sverige. Om verkställighet inte kan genomföras till något av dessa länder får en utlänning i stället sändas till ett land som utlänningen har anknytning till.

En utlänning som ska avvisas eller utvisas får alltid sändas till ett land som utlänningen visar att

Ett beslut om avvisning eller utvisning som meddelas av Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen ska verkställas genom att utlänningen sänds till det land eller, om flera länder angetts, något av de länder som anges i beslutet.

Ett beslut om avvisning som meddelas av en polismyndighet samt allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott ska verkställas genom att utlänningen sänds till sitt hemland eller, om möjligt, till det land från vilket utlänningen kom till Sverige. Om verkställighet inte kan genomföras till något av dessa länder får en utlänning i stället sändas till ett land som utlänningen har anknytning till. *För en utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige och som har internationellt skydd i en annan EU-stat får verkställighet endast ske till den stat som framgår av 8 a kap. 7 a §.*

En utlänning som ska avvisas eller utvisas får alltid sändas till ett land som utlänningen visar att

³⁰ Senaste lydelse 2009:1542

mottagande kan ske i.

En polismyndighets beslut om avvísning får verkställas även om det har överklagats. Detsamma gäller för Migrationsverkets beslut enligt 8 kap. 4 § andra stycket.

Migrationsverkets beslut om avvísning enligt 8 kap. 4 § första stycket eller utvisning får verkställas även om beslutet inte har vunnit laga kraft, om

1. utlänningen har förklarat sig eller

2. Migrationsverket enligt 8 kap. 6 § har *förordnat* att verkets beslut om avvísning får verkställas trots att det inte vunnit laga kraft.

Om en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd som flykting enligt 4 kap. 1 § eller som annan skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 eller 2 a § får ett beslut om avvísning eller utvisning inte verkställas innan ansökan har prövats och *därvid* avslagits genom ett beslut som har vunnit laga kraft eller innan ett beslut att avvisa ansökan enligt 5 kap. 1 b § har vunnit laga kraft.

Första stycket gäller inte om Migrationsverket har *förordnat* om omedelbar verkställighet enligt 8 kap. 6 § eller om utlänningen har utvisats på grund av brott. I dessa fall får beslutet om avvísning eller utvisning verkställas när ansökan om uppehållstillstånd har prövats i en instans och *därvid* avslagits.

Första stycket hindrar inte att utlänningen överlämnas, utlämnas eller överförs till en annan stat eller internationell domstol eller tribunal för att lagföras eller avtjäna en frihetsberövande påföljd.

mottagande kan ske i.

6 §

En polismyndighets beslut om avvísning får verkställas även om det har överklagats. Detsamma gäller för Migrationsverkets beslut enligt 8 kap. 17 § andra stycket.

7 §

Migrationsverkets beslut om avvísning enligt 8 kap. 17 § första stycket eller utvisning får verkställas även om beslutet inte har vunnit laga kraft, om

nöjd med beslutet (nöjdförklaring),

2. Migrationsverket enligt 8 kap. 19 § har *beslutat* att verkets beslut om avvísning får verkställas trots att det inte vunnit laga kraft.

8 a §³¹

Om en utlänning har ansökt om uppehållstillstånd som flykting enligt 4 kap. 1 § eller som annan skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 eller 2 a §, får ett beslut om avvísning eller utvisning inte verkställas innan ansökan har prövats och *då* avslagits genom ett beslut som har vunnit laga kraft eller innan ett beslut att avvisa ansökan enligt 5 kap. 1 b § har vunnit laga kraft.

Första stycket gäller inte om Migrationsverket har *beslutat* om omedelbar verkställighet enligt 8 kap. 19 § eller om utlänningen har utvisats på grund av brott. I dessa fall får beslutet om avvísning eller utvisning verkställas när ansökan om uppehållstillstånd har prövats i en instans och *då* avslagits.

³¹ Senaste lydelse 2009:1542.

10 §

Har en utlänning överklagat ett beslut om att avvisas med omedelbar verkställighet enligt 8 kap. 6 § *skall* Migrationsverket pröva, om verkställigheten av beslutet tills vidare *skall* avbrytas (inhibition).

Även i andra fall när Migrationsverket omprövar ett avvisningsbeslut, *skall* verket pröva frågan om inhibition.

Har en utlänning överklagat ett beslut om att avvisas med omedelbar verkställighet enligt 8 kap. 19 §, *ska* Migrationsverket pröva om verkställigheten av beslutet tills vidare *ska* avbrytas (inhibition).

Även i andra fall när Migrationsverket omprövar ett avvisningsbeslut *ska* verket pröva frågan om inhibition.

23 §

Har ett beslut om avvisning eller utvisning verkställts, och anträffas utlänningen därefter här i landet, *skall* beslutet verkställas på nytt, om det har vunnit laga kraft eller enligt 7 eller 8 § ändå får verkställas och om det inte har upphört att gälla enligt 22 §.

Beslut om avvisning eller utvisning får dock inte verkställas om utlänningen

1. återvänt med uppehållstillstånd eller visering,

2. återvänt efter att ha fått särskilt tillstånd till ett kort besök här i landet enligt 8 kap. 20 §, eller

3. efter återkomsten beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd.

Vad som sägs i andra stycket 1 gäller under giltighetstiden för tillståndet eller viseringen.

Ett beslut om avvisning eller utvisning som inte är förenat med något gällande förbud att återvända får inte heller verkställas, om utlänningen är undantagen från krav på visering eller uppehållstillstånd enligt 2 kap. 8 § eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 9 §.

Har ett beslut om avvisning eller utvisning verkställts, och anträffas utlänningen därefter här i landet, *ska* beslutet verkställas på nytt, om det har vunnit laga kraft eller enligt 7 eller 8 § ändå får verkställas och om det inte har upphört att gälla enligt 22 §.

2. återvänt efter att ha fått särskilt tillstånd till ett kort besök här i landet enligt 8 kap. 25 § eller 8 a kap. 9 §, eller

Ett beslut om avvisning eller utvisning som inte är förenat med något gällande förbud att återvända får inte heller verkställas om utlänningen är undantagen från krav på visering eller uppehållstillstånd enligt 2 kap. 8 a första stycket eller 8 b § eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 2 kap. 9 §.

13 kap.

9 §³²

I ärenden om visering, tidsbegränsat uppehållstillstånd, arbetstillstånd och återkallelse av permanent uppehållstillstånd eller

I ärenden om visering, tidsbegränsat uppehållstillstånd, arbetstillstånd och återkallelse av permanent uppehållstillstånd eller

³² Senaste lydelse 2006:219.

tredjelandsmedborgares ställning som varaktigt bosatt i Sverige tillämpas bestämmelserna i 17 § förvaltningslagen (1986:223) om rätt för en part att få del av uppgifter endast när utlänningen är bosatt eller annars vistas i Sverige.

ställning som varaktigt bosatt i Sverige tillämpas bestämmelserna i 17 § förvaltningslagen (1986:223) om rätt för en part att få del av uppgifter endast när utlänningen är bosatt eller annars vistas i Sverige.

10 §³³

Ett beslut ska vara skriftligt och innehålla de skäl som ligger till grund för beslutet om det avser

– *uppehållsrätt*,

- resedokument,
- uppehållstillstånd,
- arbetstillstånd,
- statusförklaring,
- *tredjelandsmedborgares* ställning som varaktigt bosatt i Sverige,
- avvisning eller utvisning,
- återreseförbud,
- upphävande av allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott,
- förlängning eller upphävande av tidsfrist för frivillig avresa,
- förvar eller uppsikt, eller
- kroppsvisitation.

– ställning som varaktigt bosatt i Sverige,

Vid beslut i fråga om nationell visering får skälen som ligger till grund för beslutet utelämnas. En utlänning har dock alltid rätt till motivering av ett beslut i fråga om nationell visering, om beslutet går utlänningen emot och utlänningen omfattas av *avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)* eller av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer, utan att vara medborgare i en *EES-stat* eller i Schweiz.

Vid beslut i fråga om nationell visering får skälen som ligger till grund för beslutet utelämnas. En utlänning har dock alltid rätt till motivering av ett beslut i fråga om nationell visering, om beslutet går utlänningen emot och utlänningen är en familjemedlem till en *EES-medborgare* eller omfattas av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer, utan att vara *EES-medborgare* eller medborgare i Schweiz.

14 kap.

3 §³⁴

Migrationsverkets beslut får överklagas till en migrationsdomstol, om beslutet innebär

- avvisning eller utvisning,

³³ Senaste lydelse 2013:648.

³⁴ Senaste lydelse 2013:648.

- avslag på en ansökan om upphävande av allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott,
- avslag på en ansökan om uppehållstillstånd, arbetstillstånd eller *tredjelandsmedborgares* ställning som varaktigt bosatt i Sverige, eller
- återkallelse av ett uppehållstillstånd, arbetstillstånd eller *tredjelandsmedborgares* ställning som varaktigt bosatt i Sverige.
- avslag på en ansökan om uppehållstillstånd, arbetstillstånd eller ställning som varaktigt bosatt i Sverige, eller
- återkallelse av ett uppehållstillstånd, arbetstillstånd eller ställning som varaktigt bosatt i Sverige.

5 a §³⁵

En myndighets beslut om avslag på ansökan om Schengenvisering eller om upphävande eller återkallelse av Schengenvisering, får överklagas till en migrationsdomstol.

En myndighets beslut om avslag på ansökan om nationell visering eller återkallelse av nationell visering för en utlänning som omfattas av *avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)* eller av *avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer, utan att vara medborgare i en EES-stat* eller i Schweiz, får överklagas till en migrationsdomstol.

En myndighets beslut om avslag på ansökan om Schengenvisering eller om upphävande eller återkallelse av Schengenvisering får överklagas till en migrationsdomstol.

En myndighets beslut får överklagas till en migrationsdomstol om beslutet innebär avslag på ansökan om nationell visering eller återkallelse av nationell visering för en utlänning som är en *familjemedlem till en EES-medborgare* eller omfattas av *avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer, utan att vara EES-medborgare eller medborgare i Schweiz*.

Upphållsrätt

5 b §

Migrationsverkets beslut som rör uppehållsrätt får överklagas till en migrationsdomstol.

11 §³⁶

Migrationsverkets beslut i fråga om avvisning, utvisning, uppehållstillstånd, arbetstillstånd, statusförklaring, resedokument och förvar i ett säkerhetsärendet får

Migrationsverkets beslut i fråga om avvisning, utvisning, uppehållstillstånd, arbetstillstånd, statusförklaring, resedokument, ställning som varaktigt bosatt och

³⁵ Senaste lydelse 2011:705.

³⁶ Senaste lydelse 2009:1542.

överklagas av Säkerhetspolisen.

förvar i ett säkerhetsärende får överklagas av Säkerhetspolisen.

16 kap.

5 §

Förfarandet är skriftligt.

I handläggningen får ingå muntlig förhandling *beträffande* viss fråga, när det kan antas vara till fördel för utredningen eller främja ett snabbt avgörande av målet.

I migrationsdomstol *skall* muntlig förhandling hållas, om en utlänning som för talan i målet begär det samt förhandlingen inte är obehövlig och inte heller särskilda skäl talar mot det.

Muntlig förhandling *skall* vidare hållas i migrationsdomstol i mål som rör utvisning eller vägran att förnya ett uppehållstillstånd för en utlänning som omfattas av *avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)* eller avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer. Även i mål som rör avvisning eller där ansökan om uppehållstillstånd har avslagits *skall* muntlig förhandling hållas i migrationsdomstol, om det begärs av en *utlänning som omfattas av avtalen och som* ansökt om uppehållstillstånd. I dessa fall behöver dock muntlig förhandling inte hållas, om detta skulle strida mot den nationella säkerhetens intresse.

Om en utlänning som har kallats vid vite att inställa sig personligen till en förhandling uteblir, får rätten *förordna* att han eller hon *skall* hämtas till rätten antingen omedelbart eller till en senare dag.

I handläggningen får ingå muntlig förhandling *i en* viss fråga, när det kan antas vara till fördel för utredningen eller främja ett snabbt avgörande av målet.

I *en* migrationsdomstol *ska* muntlig förhandling hållas, om en utlänning som för talan i målet begär det samt förhandlingen inte är obehövlig och inte heller särskilda skäl talar mot det.

Muntlig förhandling *ska* vidare hållas i *en* migrationsdomstol i mål som rör utvisning eller vägran att förnya ett uppehållstillstånd för en utlänning som *är en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare* eller omfattas av avtalet mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och Schweiz å andra sidan om fri rörlighet för personer. Även i mål som rör avvisning eller där ansökan om uppehållstillstånd har avslagits *ska* muntlig förhandling hållas i *en* migrationsdomstol, om det begärs av en *sådan utlänning och om han eller hon har* ansökt om uppehållstillstånd. I dessa fall behöver dock muntlig förhandling inte hållas om detta skulle strida mot den nationella säkerhetens intresse.

Om en utlänning som har kallats vid vite att inställa sig personligen till en förhandling uteblir, får rätten *besluta* att han eller hon *ska* hämtas till rätten antingen omedelbart eller till en senare dag.

17 kap.**1 §³⁷**

Socialnämnden ska lämna ut uppgifter om en utlännings personliga förhållanden, om en polismyndighet, Säkerhetspolisen, Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen begär det och uppgifterna behövs för att avgöra ett ärende om uppehållstillstånd eller ett ärende om *tredjelandsborgares* ställning som varaktigt bosatt i Sverige eller för att verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning. Detsamma gäller när fråga har uppkommit om utlännings har uppehållsrätt.

Socialnämnden ska lämna ut uppgifter om en utlännings personliga förhållanden, om en polismyndighet, Säkerhetspolisen, Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen begär det och uppgifterna behövs för att avgöra ett ärende om uppehållstillstånd eller ett ärende om ställning som varaktigt bosatt i Sverige eller för att verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning. Detsamma gäller när fråga har uppkommit om utlännings har uppehållsrätt.

18 kap.**1 §³⁸**

Offentligt biträde ska förordnas för den som åtgärden avser, om det inte måste antas att behov av biträde saknas, i mål och ärenden om

1. avvisning, dock inte hos polismyndighet om inte utlännings enligt 10 kap. 1 eller 2 § hållits i förvar sedan mer än tre dagar,

2. utvisning enligt 8 kap. 7 eller 2. utvisning enligt 8 kap. 6 eller 7 a §, 10 § eller 11 § andra stycket,

3. verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning enligt denna lag, om beslut om inhibition meddelats av Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen eller om ny prövning beviljats,

4. verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning enligt denna lag, dock endast *så vitt avser* fråga om förvar enligt 10 kap. 1 eller 2 § och utlännings hållits i förvar sedan mer än tre dagar, och

4. verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning enligt denna lag, dock endast *när det gäller* fråga om förvar enligt 10 kap. 1 eller 2 § och utlännings hållits i förvar sedan mer än tre dagar, och

5. hemsändande enligt 23 kap. 2 §.

Offentligt biträde ska alltid förordnas för barn som hålls i förvar enligt 10 kap. 2 §, om barnet saknar vårdnadshavare här i landet.

20 kap.**2 §³⁹**

Till fängelse i högst ett år eller, om brottet är ringa, till böter döms en utlännings som uppsåtliga

Till fängelse i högst ett år eller, om brottet är ringa, till böter döms en utlännings som uppsåtliga

³⁷ Senaste lydelse 2013:648.

³⁸ Senaste lydelse 2009:1542.

³⁹ Senaste lydelse 2009:1542.

uppehåller sig i Sverige fastän han eller hon enligt ett verkställt beslut om utvisning enligt 8 kap. 8 § eller motsvarande beslut enligt äldre lag inte har haft rätt att återvända hit.

uppehåller sig i Sverige fastän han eller hon enligt ett verkställt beslut om utvisning enligt 8 a kap. 1 eller 5 § inte har haft rätt att återvända hit.

Bestämmelserna i första stycket gäller inte om utlänningen har flytt hit av skäl som avses i 4 kap. 1, 2 eller 2 a §.

I ringa fall ska åtal för brott enligt första stycket inte väckas annat än om det är motiverat från allmän synpunkt.

21 kap.

9 §

En utlänning som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd får utvisas på grund av brott endast om det *föreligger* sådana omständigheter som innebär att en flykting får utvisas enligt 8 kap. 11 § andra stycket.

En utlänning som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd får utvisas på grund av brott endast om det *finns* sådana omständigheter som anges i 8 a kap. 2 § andra stycket.

22 kap.

5 §

En utlänning som har uppehållstillstånd enligt 2 eller 3 § får utvisas på grund av brott endast om det *föreligger* sådana omständigheter som anges i 8 kap. 11 § andra stycket.

En utlänning som har uppehållstillstånd enligt 2 eller 3 § får utvisas på grund av brott endast om det *finns* sådana omständigheter som anges i 8 a kap. 2 § andra stycket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 maj 2014.

2. Vid tillämpningen av 8 kap. 25 och 26 §§, 8 a kap. 9 §, 10 kap. 2 § andra stycket 1 och 7 § andra stycket, 12 kap. 4, 6, 7, 8 a och 10 §§ och 23 § andra stycket 2 samt 20 kap. 2 § ska med beslut som där nämns likställas motsvarande beslut enligt äldre bestämmelser.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll

Härigenom föreskrivs¹ att 2–2 b, 3 a, 3 b, 5 och 11 a §§ lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

Beslut om utvisning enligt denna lag meddelas av Migrationsverket. Frågan om utvisning tas upp på ansökan av Säkerhetspolisen.

Om en polismyndighet, en länsstyrelse eller Migrationsverket finner anledning att anta att ett beslut om utvisning enligt 1 § bör meddelas, ska myndigheten anmäla detta till Säkerhetspolisen.

Om Säkerhetspolisen har ansökt om utvisning enligt 1 § och utlänningen har ansökt om uppehållstillstånd, statusförklaring eller resedokument, ska ansökningarna handläggas tillsammans enligt denna lag. Detsamma gäller om utlänningen ansöker om uppehållstillstånd, statusförklaring eller resedokument under handläggningen av ärendet om utvisning.

Även en ansökan om uppehållstillstånd, statusförklaring eller resedokument som görs av en utlänning som är utvisad enligt 1 § eller har meddelats motsvarande beslut enligt äldre lag ska handläggas enligt denna lag om utlänningen befinner sig i Sverige.

Om Säkerhetspolisen har ansökt om utvisning enligt 1 § och utlänningen har ansökt om uppehållstillstånd, statusförklaring, resedokument eller ställning som varaktigt bosatt, ska ansökningarna handläggas tillsammans enligt denna lag. Detsamma gäller om utlänningen ansöker om uppehållstillstånd, statusförklaring, resedokument eller ställning som varaktigt bosatt under handläggningen av ärendet om utvisning.

Även en ansökan om uppehållstillstånd, statusförklaring, resedokument eller ställning som varaktigt bosatt som görs av en utlänning som är utvisad enligt 1 § eller har meddelats motsvarande beslut enligt äldre lag ska handläggas enligt denna lag om utlänningen befinner sig i Sverige.

2 a §³

Migrationsverkets beslut enligt denna lag i fråga om utvisning,

Migrationsverkets beslut enligt denna lag i fråga om utvisning,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG (EUT L 158, 30.4.2004, s. 77, Celex 32004L0038).

² Senaste lydelse 2009:1545.

³ Senaste lydelse 2009:1545.

uppehållstillstånd, statusförklaring *eller* resedokument får överklagas till regeringen. I övrigt får beslut som meddelas av en förvaltningsmyndighet enligt denna lag överklagas endast i de fall som anges i denna lag.

uppehållstillstånd, statusförklaring, resedokument *eller ställning som varaktigt bosatt* får överklagas till regeringen. I övrigt får beslut som meddelas av en förvaltningsmyndighet enligt denna lag överklagas endast i de fall som anges i denna lag.

Säkerhetspolisen får överklaga Migrationsverkets beslut enligt denna lag, om det kan överklagas och går Säkerhetspolisen emot.

2 b §⁴

Har Migrationsverket beslutat att en utlänning som har ansökt om uppehållstillstånd, statusförklaring *eller* resedokument inte ska utvisas enligt denna lag, ska ett överklagande från utlänningen handläggas enligt utlänningslagen (2005:716), om inte Säkerhetspolisen överklagar Migrationsverkets beslut.

Har Migrationsverket beslutat att en utlänning som har ansökt om uppehållstillstånd, statusförklaring, resedokument *eller ställning som varaktigt bosatt* inte ska utvisas enligt denna lag, ska ett överklagande från utlänningen handläggas enligt utlänningslagen (2005:716), om inte Säkerhetspolisen överklagar Migrationsverkets beslut.

3 a §⁵

Om regeringen handlägger ett ärende om utvisning och utlänningen ansöker om uppehållstillstånd, statusförklaring *eller* resedokument ska regeringen upphäva det överklagade beslutet och överlämna ärendet till Migrationsverket för handläggning.

Om regeringen handlägger ett ärende om utvisning och utlänningen ansöker om uppehållstillstånd, statusförklaring, resedokument *eller ställning som varaktigt bosatt* ska regeringen upphäva det överklagade beslutet och överlämna ärendet till Migrationsverket för handläggning.

3 b §⁶

Beslutar regeringen att en utlänning inte ska utvisas enligt denna lag och har utlänningen ansökt om uppehållstillstånd, statusförklaring *eller* resedokument, får regeringen överlämna ärendet i dessa delar till Migrationsverket för prövning enligt utlänningslagen (2005:716).

Beslutar regeringen att en utlänning inte ska utvisas enligt denna lag och har utlänningen ansökt om uppehållstillstånd, statusförklaring, resedokument *eller ställning som varaktigt bosatt*, får regeringen överlämna ärendet i dessa delar till Migrationsverket för prövning enligt utlänningslagen (2005:716).

⁴ Senaste lydelse 2009:1545.

⁵ Senaste lydelse 2009:1545.

⁶ Senaste lydelse 2009:1545.

5 §⁷

I ärenden enligt denna lag gäller följande föreskrifter i utlänningslagen (2005:716) i tillämpliga delar:

- 1 kap. 3 b § om EES-medborgare,
- 1 kap. 13 § om skyndsam handläggning,
- 3 a kap. 2 § om familjemedlemmar till EES-medborgare,
- 4 kap. 1–4 §§ om flyktingar och andra skyddsbehövande,
- 5 kap. 1–1 c, 3–10, 12–16 och 17–19 §§ om uppehållstillstånd, 5 kap. 1–1 c, 2 a–d, 3–10, 12–16 och 17–19 §§ om uppehållstillstånd,
- 5 a kap. 1–4 och 6 §§ om ställning som varaktigt bosatt,
- 6 a kap. 1–11 §§ om EU-blåkort,
- 8 kap. 12 och 13 §§ om utvisning av EES-medborgare och sådana medborgares familjemedlemmar,
- 8 kap. 14 § om utvisning av utlänningar med permanent uppehållsrätt, EES-medborgare som har vistats i Sverige under de tio närmast föregående åren och EES-medborgare som är barn,
- 8 kap. 17 a § om sådana hänsyn som ska tas till anknytningen till Sverige, om fråga uppkommit om utvisning av en EES-medborgare eller en sådan medborgares familjemedlem,
- 8 a kap. 2 § första stycket om sådana hänsyn som ska tas till anknytningen till det svenska samhället, om fråga uppkommit om utvisning av en utlänning som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige,
- 9 kap. 8 § om fotografi och fingeravtryck,
- 10 kap. 1, 2, 4–11 och 17 §§ om förvar och uppsikt,
- 12 kap. 1–5, 13 a och 21–23 §§ om verkställighet av beslut om utvisning,
- 13 kap. 1–7 §§ om muntlig handläggning hos förvaltningsmyndighet,
- 13 kap. 10 § om motivering av beslut,
- 13 kap. 11 § om tolkersättning,
- 13 kap. 12 § om rättelse av beslut på grund av oriktig uppgift,
- 13 kap. 15 och 16 §§ om DNA-analys,
- 16 kap. 1 § andra stycket om Migrationsöverdomstolen,
- 17 kap. 1 och 2 §§ om skyldighet att lämna uppgifter,
- 18 kap. 1 § andra stycket om offentligt biträde för barn, och

⁷ Senaste lydelse 2013:651.

19 kap. 1–4 §§ om kostnadsansvar.

Skyldigheten enligt 17 kap. 1 § utlänningslagen att lämna uppgifter gäller vid tillämpningen av denna lag även i förhållande till regeringen.

11 a §⁸

Om ett beslut om avvisning eller utvisning enligt 8 kap. utlänningslagen (2005:716) eller motsvarande äldre bestämmelser inte kan verkställas och det finns sådana omständigheter *beträffande* utlänningslagen som avses i 1 § 1 eller 2, får Migrationsverket på ansökan av Säkerhetspolisen besluta om anmälningsskyldighet enligt 11 § första stycket. Om det finns sådana omständigheter *beträffande* utlänningslagen som avses i 1 § 2, får Migrationsverket också besluta att 19–22 §§ ska tillämpas på *utlänningslagen*.

Ett beslut som Migrationsverket har meddelat enligt första stycket får överklagas till regeringen. *Därvid tillämpas* 3 § första och andra styckena.

Om ett beslut om avvisning eller utvisning enligt 8 *eller 8 a kap.* utlänningslagen (2005:716) eller motsvarande äldre bestämmelser inte kan verkställas och det finns sådana omständigheter *i fråga om* utlänningslagen som avses i 1 § 1 eller 2, får Migrationsverket på ansökan av Säkerhetspolisen besluta om anmälningsskyldighet enligt 11 § första stycket. Om det finns sådana omständigheter *i fråga om* utlänningslagen som avses i 1 § 2, får Migrationsverket också besluta att 19–22 §§ ska tillämpas på *honom eller henne*.

Ett beslut som Migrationsverket har meddelat enligt första stycket får överklagas till regeringen, *varvid* 3 § första och andra styckena *tillämpas*.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2014.

⁸ Senaste lydelse 2009:1545.